

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамы

Зейнетақы Схемасының Активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілік және Тәуелсіз Аудитор Есебі

«Бірыңғай Жинактаушы Зейнетакы Коры» Акционерлік Қоғамы

Мазмұны

	Беті
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікті дайындау және бекіту үшін жауапкершілік жөніндегі басшылық мәлімдемесі	1
Тәуелсіз аудитордың аудиторлық қорытындысы	2-4
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілік:	
Пайды мен шығындар туралы есеп	5
Таза зейнетакы активтері туралы есеп	6
Ақша қарожатының қозғалысы туралы есеп	7
Таза зейнетакы активтеріндегі өзгерістер түралы есеп	8
Қаржылық есептілікке ескертүлер	9-45

«Бірыңгай Жинақтаушы Зейнетакы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетакы Схемасының Активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікті Дайындау және Бекіту үшін Жауапкершілік жөніндегі
Басшылық Мәлімдемесі

«Бірыңгай жинақтаушы зейнетакы қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Қор») басшылығы Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі № 195 қаулысымен бекітілген «Зейнетакы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және жария ету» қаржылық есептілікті стандартына (бұдан әрі – «ҚЕС») сәйкес зейнетакы активтерінің 2021 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелері, ақша қаржатының қозғалысы мен таза зейнетакы активтеріндегі өзгерістер шынайы көрсететін қаржылық есептілікті дайындауға жауапты. ҚЕС зейнетакы активтерінің қаржылық есептілігін есепке алу мен дайындауға қойылатын белгілі бір талаптарды белгілейді және ҚЕС реттемейтін мәселелер үшін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының (бұдан әрі – «ХҚЕС») қолданылатынын көздейді. Қаржылық есептілікті жасаған кезде есеп беретін үйім ретінде Қор ХҚЕС (IAS) 26 «Зейнетакы бағдарламалары бойынша есепке алу және есептілікке» сәйкес зейнетакы активтері бойынша «зейнетакы схемасының активтері» (бұдан әрі – «Схема») үғымын пайдаланады.

Қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаларын дұрыс тандау және қолдануды қамтамасыз етуге;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырымдылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сол немесе басқа мәмілелер, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Схеманың қаржылық жағдайы мен қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға; және
- Схеманың өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Басшылық сонымен қатар:

- Схемадағы ішкі бақылаудың сенімді және тиімді жүйесінің қызметін әзірлеуге, енгізуға және қолдауға;
- Схеманың қаржылық жағдайы туралы ақпаратты кез келген уақытта жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен дайындауға және қаржылық есептіліктің ҚЕС талаптарына сәйкес болуын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін қолдауға;
- бухгалтерлік есепті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізуғе;
- Схема активтерін сақтауды қамтамасыз ету бойынша мүмкін болатын барлық шараларды қолдануға; және
- алаяқтық және басқа да асыра пайдалану фактілерін анықтауға және олардың алдын алуға жауапты.

Осы 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Схеманың қаржылық есептілігін шығаруға Қор басшылығы 2022 жылғы 9 наурызда бекітті.

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2022 жылғы 9 наурыз
Алматы қ.

Саринова Аманкул Жаксылышковна
Бас бухгалтер

2022 жылғы 9 наурыз
Алматы қ.

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының Акционеріне

Ескертпесі бар пікір

Біз 2021 жылғы 31 желтоқсандағы таза зейнетақы активтері туралы есептен, сол күні аяқталған жыл іші пайда мен шығын туралы, ақша қаржатының қозғалысы туралы және таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер туралы есептерден, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, қаржылық есептілікке ескертулерден тұратын «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі «Қор») Зейнетақы схемасы активтерінің (бұдан әрі - «Схема») қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, есебіміздің «Ескертпесі бар пікір білдіру негізі» бөлімінде көрсетілген мәселелердің қаржылық есептілікке әсерін қоспағанда, қоса берілген қаржылық есептілік 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Схеманың қаржылық жағдайын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі № 195 қаулысымен бекітілген «Зейнетақы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және жария ету» қаржылық есептіліктің стандартына (бұдан әрі - «ХКЕС») сәйкес 2021 жыл іші оның қаржылық жағдайын барлық елеулі аспектілерінде шынайы көрсетеді.

Ескертпесі бар пікір білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына («ХАС») сәйкес жүргіздік. Аталған стандарттарға сәйкес біздің жауапкершілігіміз есебіміздің «Қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің Кәсіби бухгалтерлердің әдеп кодексіне («Кодекс») сәйкес және Қазақстан Республикасында қаржылық есептіліктің аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Қорға қатысты тәуелсізбіз. Сонымен қатар, біз осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің пікірімізше, біз алған аудиторлық дәлелдемелер ескертпесі бар пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық осы қаржылық есептілікті дайындауға және оның ХКЕС сәйкес шынайы ұсынылуына, сонымен қатар басшылықтың пікірінше алажықтық немесе қателесуден болатын айтартылғанда қаржылық есептілікті дайындауға қажет болатын ішкі бақылау жүйесіне жауапты

«Делойт» атаяу «Делойт Туш Томацу Лимитед» (бұдан әрі - «ДТТЛ») құрамына кіретін және бірлесіп «Делойт» үйымы» деп аталытын заңды тұлғалардың (олардың үлестес тұлғаларын қоса алғанды) біреуіне не кез келген санына жатады. «Делойт» халықаралық желісі «деп аталытын «ДТТЛ» компаниясы, «ДТТЛ» - ға қатысушы барлық фирмалар және олардың үлестес тұлғаларының әрқайсысы бір-бірінің атынан ушинші тұлғаларға қатысты міндеттемелер қабылдауға құқыры жоқ дербес және тәуелсіз заңды тұлғалар болып табылады. «ДТТЛ» компаниясы, сондай - ақ, «ДТТЛ» әрбір қатысушы-фирмасы және әрбір үлестес тұлға бір-бірінің іс-арекеттері мен олқылықтарына қатысты емес, тек әз іс-арекеттері мен олқылықтарына қатысты жауапты болады. «ДТТЛ» компаниясы клиенттерге тіkelей қызмет көрсетпейді. Толығырақ ақпаратты сайттан білуге болады: www.deloitte.com/about.

Қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық Схеманың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде есептілікті дайындауға жауапты, алайда басшылық Схеманы таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе оның тарату немесе қызметін тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Схеманың қаржылық есептілігін дайындауын бақылауға жауапты.

Қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептілікте елеулі бүрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қосатын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік – сенімділіктің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол ХАС сәйкес жүргізілген аудит барысында елеулі бүрмалаушылықтар бар болған жағдайда олардың әрдайым анықталуының кепілдігі болып табылмайды. Бүрмалаушылықтар ықылассыз әрекеттердің немесе қателесудің нәтижесінде туындауы мүмкін. Егер бүрмалаушылықтар пайдаланушылардың қаржылық есептілік негізінде қабылдайтын экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алса, елеулі бүрмалаушылықтар болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдау қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз келесілерді орындаімyz:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бүрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бүрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бүрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бүрмалап ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызды ішкі бақылауларды зерделейміз, бірақ Схеманың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипаттын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;

- басшылықтың қызмет үздіксіздігі жорамалын қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Схеманың, өз қызметін үздіксіз жалғастыра алатынына елеулі күдік тудырта алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің, бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептіліктегі тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті турде ашылмаған болса, пікірімізде ескертпе жасаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есебіміздің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Схеманың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылуына әкелуі мүмкін;
- қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын, оның құрылымын және мазмұнын, соның ішінде ақпараттың ашылуын, сондай-ақ қаржылық есептіліктің оның негізі болатын операциялар мен оқиғалардың шынайы көрсетілуінің қамтамасыз етіп берілуін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалармен ақпараттық өзара іс-қимылды жүзеге асырамыз, оларды басқамен қатар аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімі туралы ақпаратпен, сондай-ақ аудит нәтижесі бойынша елеулі ескертүлер, оның ішінде біз аудит барысында анықтаған ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

Роман Саттаров
 Тапсырма бойынша серіктес
 Қазақстан Республикасының
 білікті аудиторы
 2013 жылғы 31 мамырдағы
 №МФ-0000149 біліктілік күелігі
 «Делойт» ЖШС

Жәнғір Жиlíсбаев
 «Делойт» ЖШС
 Бас директоры

Қазақстан Республикасында
 аудиторлық қызметпен айналысуға
 №0000015 мемлекеттік лицензия,
 сериясы МФЮ – 2, Қазақстан Республикасы
 Қаржы министрлігі
 2006 жылғы 13 қыркүйекте берген

2022 жылғы 9 наурыз
 Алматы қ.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Пайда мен Шығындар туралы Есеп

(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескерту	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайыздық кіріс	4, 18	844,426,003	806,227,203
Дивидендтік кіріс	5, 18	29,012,767	25,449,324
Қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда	6	314,148,892	87,163,610
Шетелдік валютамен операциялар бойынша таза пайда	7	68,319,485	290,944,118
Шетелдік үйимдардың инвестициялық басқаруындағы активтер бойынша таза пайда	13	140,973,592	50,249,168
Қаржы активтерінің құнсыздануына бұрын есептен шығарылған резервтерді қалпына келтіруден пайда		180,000	266,249
Басқа кіріс		2,163,624	2,201,059
Кірістің жиыны		1,399,224,363	1,262,500,731
Комиссиялық шығыстар	8, 18	(41,180,567)	(42,656,240)
Шығыстың жиыны		(41,180,567)	(42,656,240)
Жыл ішіндегі таза пайда		1,358,043,796	1,219,844,491

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2022 жылғы 9 наурыз
Алматы қ.

9-45 беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Саринова Аманкул Жаксылыханова
Бас бухгалтер

2022 жылғы 9 наурыз
Алматы қ.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

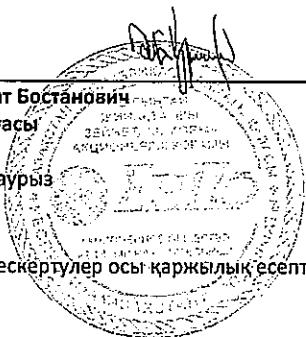
2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Таза Зейнетақы Активтері туралы Есеп

(Казақстандық мың теңгемен)

	Ескерту	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және оның баламалары	9, 18	678,631,057	60,780,272
Банктердегі салымдар	10, 18	378,712,022	866,796,986
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	11, 18	4,694,496,253	3,045,700,805
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	12, 18	6,377,258,594	8,127,306,475
Шетелдік үйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	13	1,382,501,952	816,525,360
Дивидендер бойынша дебиторлық берешек	11	877	-
Активтер жиыны		13,511,600,755	12,917,109,898
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Кредиторлық берешек	11	431,641,215	-
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	18	1,683,889	1,948,749
Зейнетақы төлемдерінен жеке табыс салығы бойынша кредиторлық берешек		6,461,890	902,377
Зейнетақы төлемдері бойынша алушылардың талаптары		1,731,085	781,742
Басқа міндеттемелер		16,418	1,402
Міндеттемелер жиыны		441,534,497	3,634,270
Таза зейнетақы активтері		13,070,066,258	12,913,475,628

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2022 жылғы 9 наурыз
Алматы қ.

9-45 беттердегі ескертүлер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

Саринова Аманкул Жаксыллыкова
Бас бухгалтер

2022 жылғы 9 наурыз
Алматы қ.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

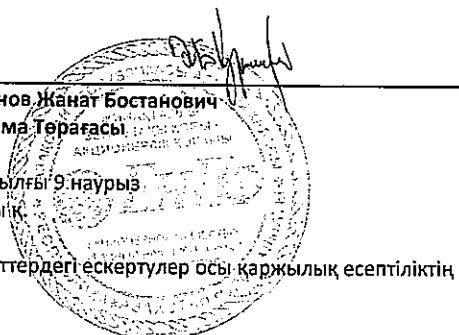
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Ақша Қаражатының Қозғалысы туралы Есеп

(Казақстандық мың теңгемен)

	Ескерту	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер		156,590,630	2,112,936,234
Тұзетупер:			
Пайыздық кіріс	4	(844,426,003)	(806,227,203)
Дивидендтік кіріс	5	(29,012,767)	(25,449,324)
Қаржы активтерімен жасалған операциялар бойынша таза пайда	6	(314,148,892)	(87,163,610)
Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза пайда	7	(68,319,485)	(290,944,118)
Шетелдік үйімдардың инвестициялық басқаруындағы активтер бойынша таза пайда		(140,973,592)	(50,249,168)
Қаржы активтерінің құнсыздандыруна бұрын есептен шығарылған резервтерді қалпына келтіруден пайда		(180,000)	(266,249)
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістер			
Комиссия бойынша кредиторлық берешектің азаюы		(264,859)	(3,279,193)
Зейнетақы төлемдері бойынша алушылар талаптарының үлғаюы/(азаюы)		948,312	(1,487,360)
Зейнетақы төлемдерінен жеке табыс салығы бойынша кредиторлық берешектің үлғаюы/(азаюы)		5,559,513	(252,573)
Басқа міндеттемелердің үлғаюы/(азаюы)		15,033	(6,895)
Басқа операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістер		(1,393,376)	(3,345,398)
Операциялық қызметтеп түскен ақша қаражаты ағындары		(1,235,605,486)	844,265,143
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Алынған пайыздар		804,660,560	642,647,562
Алынған дивидендер		28,999,710	25,286,044
Банктік салымдардан түскен түсімдер		35,923,499,074	31,658,116,407
Банктік салымдарды орналастыру		(35,420,901,334)	(31,805,443,240)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерін сату және өтөу		4,293,818,772	5,168,029,167
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерін сатып алу		(5,234,768,868)	(6,175,254,959)
Түнди қаржы құралдарынан түсімдер			12,907,879
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сату және өтөу		1,987,760,410	400,396,087
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сатып алу		(107,459,147)	(704,334,234)
Активтерді шетелдік үйімдардың инвестициялық басқаруына орналастыру		(425,003,000)	(554,391,000)
Инвестициялық қызметте пайдаланылған ақша қаражатының жылдыстауы		1,850,606,177	(1,332,040,287)
Ақша қаражатының және оның баламаларының таза үлғаюы/(азаюы)		615,000,691	(487,775,144)
Жыл басындағы ақша қаражаты және оның баламалары (9-ескерту)		60,780,272	521,573,950
Валюта бағамдары өзгерісінің ақша қаражаты мен оның баламаларының шамасына асери		2,850,094	26,981,466
Жыл соңындағы ақша қаражаты және оның баламалары (9-ескерту)		678,631,057	60,780,272

Басшылық атынан:

Курманов Жаннат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2022 жылғы 9 наурыз
Алматы қ.

9-45 беттөрдегі ескертупер осы қаржылық есептіліктің ажырамас белгі болып табылады.

Саринбә Аманкул Жаксылыханова
Бас бухгалтер

2022 жылғы 9 наурыз
Алматы қ.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

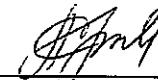
2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Таза Зейнетақы Активтеріндегі Өзгерістер туралы Есеп
(Қазақстандық мың теңгемен)

Ескертү	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Жыл ішіндегі таза пайда	1,358,043,796	1,219,844,491
Салымшылар жарналары	14 1,681,433,214	1,086,520,316
Зейнетақы жинақтарының төлемдері	15 (2,882,886,380)	(193,428,573)
Таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер	156,590,630	2,112,936,234
Жыл басындағы таза зейнетақы активтері	12,913,475,628	10,800,539,394
Жыл соындағы таза зейнетақы активтері	13,070,066,258	12,913,475,628

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы
2022 жылты 9 наурыз
Алматы қ.

Саринова Аманкул Жаксылыковна
Бас бухгалтер

2022 жылғы 9 наурыз
Алматы қ.

9-45 беттердегі ескертүлер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер
(Қазақстандық мың теңгемен)**

1. Ұйым

Бұл қаржылық есептілік (IAS) 26 «Зейнетақы бағдарламалары бойынша есепке алу және есептілік» Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – «ХКЕС») сай есеп беретін ұйым ретінде зейнетақы схемасының (бұдан әрі – «Схема») активтерін көрсетеді, Қазақстан Республикасының зейнетақы заңнамасымен реттеледі, зейнетақы жарналары шоғырланатын және зейнетақы төлемдерін жасауды қамтамасыз ететін белгіленген мөлшердегі жарналарымен зейнетақы схемасын білдіреді.

2013 жылғы 21 маусымда «Қазақстан Республикасындағы зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Қазақстан Республикасы заңының (бұдан әрі – «Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заң») жаңа редакциясы қабылданды. Зейнетақымен қамсыздандыру заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасындағы барлық міндettі зейнетақы және міндettі кәсіптік зейнетақы және ерікті жарналарын тартумен Қор айналысы туіс.

Қор – коммерциялық емес ұйым. Қордың жалғыз акционері – «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» ММ (бұдан әрі – «ММЖК») арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі.

Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға және 2013 жылғы 26 тамыздағы №362 Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен (бұдан әрі – «ҚРҰБ») жасалған зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару бойынша қызмет туралы шартқа сәйкес зейнетақы активтерін сенімгерлік басқаруды ҚРҰБ (бұдан әрі – «Сенімгерлік басқарушы») жүзеге асырады.

ҚРҰБ зейнетақы активтеріне қатысты сенімгерлік басқаруды ҚРҰБ Басқармасының 2020 жылғы 24 ақпандағы №10 қаулысымен бекітіліп, ҚРҰБ Басқармасының 2020 жылғы 21 желтоқсандағы №145 қаулысымен бекітілген өзгерістер енгізілген Инвестициялық декларацияға сәйкес жүзеге асырады.

ҚРҰБ Басқармасының 2016 жылғы 17 наурыздағы №86 қаулысымен бекітіліп, ҚРҰБ Басқармасының 2017 жылғы 28 тамыздағы №165, 2018 жылғы 28 желтоқсандағы №326, 2019 жылғы 13 тамыздағы №135 қаулыларымен бекітілген өзгерістер енгізілген Инвестициялық декларацияның ҚРҰБ Басқармасының 2020 жылғы 24 ақпандағы №10 қаулысымен күші жойылды.

Инвестициялық декларация бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін (бұдан әрі – зейнетақы активтері) инвестициялау мақсаттарын, стратегиясын, инвестициялық шешімдер қабылдау кезінде зейнетақы активтерін басқарушының инвестициялық сенімін, инвестициялау нысандарының тізбесін, зейнетақы активтеріне қатысты инвестициялық қызмет талаптарын мен шектеулерін, зейнетақы активтерін хеджинг жасау мен әртаралтандыру талаптарын анықтайды.

Сонымен қатар ҚРҰБ өзіне сеніп тапсырылған зейнетақы Схемасының активтерін басқаруға қажет іс-әрекетті инвестициялық басқару шартына сәйкес басқа тұлғаға тапсыра алады.

«Біріншай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)

(Казақстандық мың теңгегемен)

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 399-VI «Экономикалық өсуді қалпына келтіру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының бірқатар заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңына және 2021 жылғы 18 ақпандадағы № 17/6/18-02-21/n «Halıq Global Markets» АҚ-мен, 2021 жылғы 18 ақпандадағы № 17/7/18-02-21/n «Jusan Invest» АҚ-мен, 2021 жылғы 19 ақпандадағы № 17/11/19-02-21/n «BCC Invest» АҚ-мен, 2021 жылғы 5 наурыздағы № 17/20/05-03-21/n «Сентрас Секьюритиз» АҚ-мен жасалған Зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару қызметті туралы шартқа сәйкес Схема зейнетақы активтерін инвестициялық портфельді басқарушының (бұдан әрі – «Инвестициялық портфельді басқарушы») сенімгерлік басқаруына бере алады.

Міндетті зейнетақы жарналарын (МЭЖ) Қазақстан Республикасының барлық жұмыс берушісі қызметкердің пайдасына қызметкер табысынан 10% мөлшерінде салады, бірақ «Республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының заңымен тиісті қаржы жылына белгіленген ең аз еңбекақы мөлшерінің 10%-ынан аз болмауы тиіс. 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап жеке кәсіпкер ретінде тіркелмей кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын, өз-өзін жұмыспен қамтытаған азаматтар үшін салық түзімінің жаңа түрі – бірыншай жиынтық төлем (БЖТ) енгізілді, оның 30%-ы міндетті зейнетақы жарналары түрінде жеке зейнетақы шотының есебіне жазылады. Жеке және заңды тұлғалар да қосымша ерікті жарналар сала алады.

Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын жұмыс беруші еңбек жағдайы зиянды жұмыспен айналысатын қызметкерлердің пайдасына өзінің меншікті қаражаты есебінен қызметкердің ай сайынғы табысынан 5% мөлшерінде салады.

Қазақстанның зейнетақымен қамсыздандыруы ортақ және базалық құрамдауыштан, міндетті жинақтаушы және ерікті жинақтаушы құрамдауыштардан тұратын көпденгейлі жүйені білдіреді. Ортақ құрамдауыш 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша кемінде алты ай еңбек етілі болған кезде есептеледі және базалық құрамдауышқа Қазақстан Республикасының мемлекеті кепілдік береді және оны «Азаматтарға арналған үкімет» Мемлекеттік корпорациясы» КЕАҚ (бұдан әрі – «МК») төлейді. Құнсыздануға қарай түзетілген зейнетақының міндетті жинақтаушы құрамдауышына да мемлекет кепілдік береді. Осылайша, Схемадан зейнетақы төлемдеріне құқық тұындаған сәтте зейнетақы жинақтарының сомасы құнсыздану деңгейін ескергенде нақты салынған зейнетақы жарналарының мөлшерінен аз болса, мемлекет айырмашылықтың орнын толтыруға кепілдік береді.

Әрбір салымшының жеке зейнетақы шоты бар, онда салымшының түсетін зейнетақы жарналарының сомасы және ұсталатын комиссиялық сыйақы шегерілген зейнетақы активтерін басқарудан түсіп, бөлінетін инвестициялық табыс есепке алынады. Есептелетін инвестициялық табыс пен ұсталатын комиссиялық сыйақы сомасы Қазақстан Республикасының зейнетақы заңнамасына сәйкес анықталады. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңда белгіленген жағдайлар орын алған кезде салымшының зейнетақы төлемдерін өзінің, жеке зейнетақы шотындағы зейнетақы жинақтарының сомасы шегінде, бірақ зейнетақы заңнамасында анықталған жыл сайынғы шектен асырмай алуға құқығы бар.

Салымшы зейнет жасына толғанда, Схемадан зейнетақы жинақтарының төлемдері тиісті жылға зейнетақы заңнамасымен белгіленетін төлемнің жыл сайынғы сомасының лимиті шегінде кестеге сәйкес жүзеге асырылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Казақстандық мың теңгемен)**

Салымшы қайтыс болған жағдайда немесе салымшы Қазақстан Республикасының аумағынан тысқары тұрақты тұруға кеткен кезде салымшының (қайтыс болған жағдайда, мұрагердің) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен зейнетақы жинақтарын алуға құқығы бар.

Салымшы зейнетақы заңнамасына сәйкес зейнет жасына толған кезде және жеке зейнетақы шоғында зейнетақы жинақтары жеткілікті болса, ол өз қалауына орай зейнетақы жинақтарын зейнетақы аннуитеті шартының негізінде сақтандыру үйіміна аудара алады.

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 399-VI «Экономикалық өсуді қалпына келтіру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының бірқатар заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңына және зейнетақы жинақтарының жеткіліктілігіне сәйкес 2021 жылғы 1 ақпанның бастап Схема тұрғын үй жағдайын жақсарту және (немесе) емдеу ақысын төлеу мақсатында зейнетақы жинақтарының біржолғы төлемдерін жасайды. Схема қатысушылары заңнамамен белгіленген ең төмені шектерден асырмай, белгілі бір соманы ала алады. Мұндай шығару үшін сақтау қажет белгілі бір қағидалар мен рәсімдер бар. Үлкен 2021 жылы Схемадан қаржаждық елеулі шығуына алып барады. Уәкілдемінде операторлар – «Отбасы банк» ТҰҚЖБ» АҚ, «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «Банк ЦентрКредит» АҚ, «Altyn Bank» АҚ және «Банк Фридом Финанс Қазақстан» АҚ.

2. Есеп саясатының негізгі қағидаттары

Дайындық негіздері

Бұл қаржылық есептілік Схеманың өз қызметін болашақта жалғастырады деген жорамалға қарай дайындалды.

«Қаржылық есептілік беру» ХБЕС (IAS) 1 сәйкес Схема есептер үшін осы стандартта қабылданғаннан басқаша атаулар пайдалана алады. Схема өзінің пікірінше өз қызметін толықтай көрсететін атауларды таңдап алды.

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі №195 қаулысымен бекітілген «Зейнетақы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және ашу» қаржылық есептілік стандартына (бұдан әрі – «ҚЕС») сәйкес дайындалды. ҚЕС Схеманың қаржылық есептілігін есепке алуға және дайындауға қойылатын белгілі бір талаптарды белгілейді және Халықаралық қаржылық есептілік стандартының (бұдан әрі – «ХҚЕС») ҚЕС реттемейтін мәселелер үшін қолданылатынын көздейді. Атап айтқанда, ҚЕС зейнетақы активтерін бухгалтерлік есепке алу, қаржы құралдарын бастапқы тану мен кейіннен есепке алу, қайта топтастыру мен қаржы активтерін тануды тоқтату, амортизацияланған құны бойынша есептелетін қаржы активтерінің құнсыздануы бойынша нормаларды белгілейді және негіздейді, сонымен қатар пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы құралдарының әділ құнын белгілейді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Осы қаржылық есептілік егер басқасы көрсетілмеген болса, қазақстандық мың теңгеде (бұдан әрі – «мың теңге») берілді.

Осы қаржылық есептілік төменде түсінктеме берілетін, әрбір есепті күнге амортизацияланған немесе әділ құн бойынша есептелетін қаржы құралдарын қоспағанда, қаржылық құралдарды есепке қою құны немесе сатып алу құны бойынша есепке алу қафидатына сәйкес дайындалды.

Функционалдық валюта

Схеманың қаржылық есептілігіне енгізілген баптар Схеманың жұмыс істейтін («функционалдық валюта») бастапқы экономикалық орта валютасында өлшенеді.

Схеманың осы қаржылық есептілігіндегі валюта – қазақстандық теңге («теңге»). Барлық мәндер, егер басқа көрсетілмеген болса, бүтін мың теңгеге дәнгелектенген.

Есептік саясаттың бұдан әрі сипатталған ережелері Схеманың осы қаржылық есептілігінде берілген барлық есепті кезеңдерде жүйелі қолданылды.

Шетелдік валютадағы операциялар

Схеманың қаржылық есептілігін дайындау кезінде функционалдық валютадан ерекшеленетін валюталардағы операциялар («шетелдік валюта») операция күніндегі айырбастау бағамы бойынша көрсетіледі. Есепті күнгі жағдай бойынша шетелдік валютамен көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелер есепті күні қолданылған айырбастау бағамы бойынша қолданыстағы валютаға аударылады. Шетелдік валютамен көрсетілген ақша активтерімен және міндеттемелермен жасалған операциялардан түсken пайда немесе шығын кезең басындағы жағдай бойынша қолданыстағы валютадағы тиімді мөлшерлеме бойынша есептелген пайыздардың шамасына түзетілген амортизациялық құн және кезең ішіндегі төлемдер мен есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша айырбастау бағамы мен қолданыстағы валютаға аударылған шетел валютасындағы амортизациялық құн арасындағы айырманы білдіреді. Шетелдік валютамен көрсетілген, әділ құны бойынша бағаланатын ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнды айқындау күнгі қолданылған айырбастау бағамдары бойынша қолданыстағы валютаға аударылады. Әділ құны бойынша бағаланатын шетелдік валютада көрсетілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнның анықтау күніне қолданылған валюта бағамы бойынша қолданыстағы валютаға аударылады. Шетелдік валютада көрсетілген және нақты шығын бойынша көрсетілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер операция жасау күнгі қолданылған айырбастау бағамы бойынша қолданыстағы валютаға аударылады. Шетелдік валютада ауыстыру нәтижесінде туындаитын бағамдық айырмашылықтар пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі.

Схема осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланған айырбастау бағамдары мынадай:

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
1 АҚШ доллары	431.80	420.91
1 Ресей рублі	5.76	5.62
1 Фунт Стерлинг	583.32	574.88
1 Жапон Йенасы	3.75	4.09
1 Евро	489.10	516.79

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)**

Ақша қаражаты және оның баламалары

Ақша қаражаты және оның баламаларына ҚРҰБ-дағы және басқа екінші деңгейдегі банктердегі ақша қаражаты кіреді.

Қаржы құралдары

Жіктегу

ҚЕС-ке сәйкес Схеманың қаржы активтері:

- 1) амортизациялық құн бойынша бағаланатын;
- 2) әділ құны бойынша бағаланатын санаттар бойынша жіктеледі.

Қордың қаржы активтерін ҚЕС-пен көзделген екі санаттардың біріне жатқызу
2014 жылғы 26 ақпандағы № 24 ҚРҰБ Басқармасының қаулысымен бекітілген «Зейнетақы активтерін есепке алу және бағалау қағидасына» (бұдан әрі – «Бағалау қағидасы») сәйкес жүзеге асырылады. Салымдар мен дебиторлық берешек және өтелуінің тіркелген құны бар және Схема міндеттемелеріне сәйкестендіру үшін сатып алған бағалы қағаздар «амортизацияланған құн бойынша бағаланатын» санатқа жіктеледі.

ҚЕС-ке сәйкес атаптап санаттар арасында қаржы активтерін қайта жіктеу кез келген үақытта жүзеге асырылады.

ҚЕС-ке сәйкес амортизациялық құны бойынша есептелінетін қаржы активтері тікелей осы санаттан сатылуы мүмкін.

Тану

Қаржы активтері мен міндеттемелері таза зейнетақы активтері туралы есепте Схема көрсетілген қаржы құралдары мәні болып табылатын шарттық қатынасқа түсken кезде көрсетіледі. Қаржы активтері мәміле жасалған күндегі қаржы есептілігінде танылды.

Бағалау

Қаржы активі немесе міндеттемесі бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады. Өзгерістері пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы активі немесе міндеттемесі болған жағдайда, бұл қаржы активі немесе міндеттеме бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады, оған қаржы активін немесе міндеттемені сатып алуға немесе шығаруға тікелей қатысты мәмілелер бойынша шығындар қосылады.

Активтер болып табылатын туынды қаржы құралдарын қоса алғанда, қаржы активтері бастапқы танылғаннан кейін:

- салымдар, дебиторлық берешек және амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын қоспағанда, сату немесе өзге де шығару нәтижесінде келтірілуі мүмкін мәмілелер бойынша қандай да болмасын шығынды шегермesten олардың әділ құны бойынша бағаланады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Өзгерістері кезең ішінде пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелерді және әділ құн бойынша көрсетілген қаржы активінің аударымы тануды тоқтату критерийлеріне жауп бермегендеге туындастырылған қаржылық міндеттемелерді қоспағанда, барлық қаржылық міндеттемелер амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

Амортизацияланған құн

Қаржы активінің немесе міндеттемесінің амортизацияланған құны тиімді сыйақы мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып, айқындалған бастапқы тану құны мен өтеу кезіндегі құн арасындағы айырманың жинақталған амортизациясының шамасына түзетілген берешектің негізі сомасының төлемдерін шегерे отырып, сондай-ақ құнсыздандыру болған шығындарды шегере отырып, қаржы активін немесе міндеттемесін бастапқы тану кезінде бағалаған құнды білдіреді. Сыйлықақылардың және дисконттардың шамасы, сондай-ақ мәмілелер бойынша шығындар сомасы тиісті құралдың баланстық құнына кіреді және аталған құралдың тиімді сыйақы мөлшерлемесіне қарай амортизацияланады.

Әділ құн бойынша бағалау қағидаты

Әділ құн активті сатқан кезде алынуы немесе көрсетілген күні негізгі нарықта немесе ол болмаған жағдайда, Схема кіре алатын анағұрлым пайдалырақ нарықта бағалау құні нарық қатысушылары арасында үйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операциялар жағдайында міндеттемелерді берген кезде төленуі мүмкін бағаны білдіреді. Міндеттеменің әділ құны оның орындалмау тәуекелін көрсетеді.

Бұдан былайғы бағалауда өзгерістері кезең ішінде пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтерінің әділ құны Бағалау қағидасына сәйкес анықталады. Сонымен қатар Бағалау қағидасы амортизацияланған құн бойынша бағаланатын қаржы активтерінің әділ құнын анықтау үшін қолданылады.

Қазақстан Республикасының резиденттері-үйымдардың өтімді жай және артықшылықты акцияларын бағалау Биржа әдістемесіне сәйкес анықтатын құн бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасы резиденттері-үйымдарының өтімді депозитарлық қолхаттарын бағалау Bloomberg немесе Reuters ақпараттық-талдау жүйелері берген алдыңғы сауда күнінің соңындағы сұраныс бағасы (bid price) бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады. Қазақстан Республикасының аумағындағы айналатын (саудаланатын) немесе Қазақстан Республикасының аумағында және халықаралық (шетелдік) нарықтарда айналатын, «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын бағалау Биржа әдістемесіне сәйкес анықтатын құн бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасының бейрезиденттері-үйымдардың қарапайым және артықшылықты акцияларын, депозитарлық қолхаттарын бағалау Bloomberg немесе Reuters ақпараттық-талдау жүйелері берген алдыңғы сауда күнінің соңындағы сұраныс бағасы (bid price) бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады. Қазақстан Республикасының аумағында және халықаралық (шетелдік) нарықтарда айналатын, «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын бағалау Биржа әдістемесіне сәйкес анықтатын құн бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Халықаралық (шетелдік) нарықтарда ғана айналатын (саудаланатын), «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын бағалау Bloomberg (MLIX, BVAL, BGN көздері басымдылығына қарай) немесе Reuters ақпараттық-талдау жүйелері берген алдыңғы сауда күнінің соңындағы сұраныс бағасы (bid price) бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасының аумағында және халықаралық (шетелдік) нарықтарда айналатын, «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған борыштық бағалы қағаздарды бағалау Bloomberg немесе Reuters ақпараттық-талдау жүйелерінің деректері бойынша алдыңғы сауда күнінің жабу бағасы бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңында апта сайын жүзеге асырылады.

Аффинирленген бағалы металдарды бағалау алдыңғы аптаның соңғы жұмыс күні Лондон бағалы металдар нарығы қауымдастырылу жүргізетін таңғы сауда сессиясының жабу бағасы бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Тұынды қаржы құралдарын бағалау Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріліп әзірленген бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі құжаттарымен көзделген тәртіппен әділ құны бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Пайларды бағалау пайлық инвестициялық қордың басқарушы компаниясы бұқаралық ақпарат құралдарына орналастырылған соңғы есептеу құны бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

«Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған қаржы құралдарын бағалау амортизацияланған құны бойынша жүзеге асырылады.

Төмендегі қаржы құралдарын бағалау бағалаушы жүргізген бағалау нәтижесі бойынша анықталған осы қаржы құралдарының соңғы әділ құны бойынша жүзеге асырылады:

- 1) бағалаушы бағалаған күні өтімді деп танылмаған Қазақстан Республикасының резиденттері-үйымдардың акциялары (депозитарлық қолхаттары);
- 2) Қазақстан Республикасының аумағында ғана айналатын (саудаланатын) және «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған борыштық бағалы қағаздар;
- 3) бағалаушы бағалаған күні Bloomberg немесе Reuters ақпараттық-талдау жүйелерінде нарықтық бағалар туралы ақпарат жоқ борыштық бағалы қағаздар;
- 4) құрылымдық ноттар;
- 5) басқа қаржы құралдары.

Тәуелсіз бағалау Схеманың зейнетақы активтері есебінен сатып алған және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры мен бағалаушы арасында жасалған ҚРҰБ және (немесе) Инвестициялық портфельді басқарушы сенімерлік басқаруындағы қаржы құралдарын тәуелсіз бағалау туралы «Baker Tilly Qazaqstan Advisory» ЖШС-мен жасалған 2021 жылғы 03 маусымдағы №17/785/03-06-2021/р шарт негізінде жүргізілді.

«Бірінчай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Кейіннен бағалау кезінде туындаитын пайда және шығын

Әділ құн бойынша бағаланатындар санатына жіктелетін қаржы құралы бойынша пайда немесе шығын пайда немесе шығын туралы есепте пайда немесе шығын арқылы көрсетіледі.

Амортизацияланған құн бойынша көрсетілген қаржы активтері мен міндеттемелері бойынша пайда немесе шығын қаржы активін немесе міндеттемені тану немесе олардың құнсыздануы тоқтатылған жағдайда, сондай-ақ тиісті амортизацияны есептеу барысында пайда немесе шығын есебінде көрсетіледі.

Тануды тоқтату

Схема қаржы активін тануды осы қаржы активі бойынша ақша қаражаты ағынына шартта көзделген құқықтан айырылған сэтте не ол қаржы активін осы қаржы активін меншіктеу құқығына байланысты барлық тәуекелдер және пайдалар іс жүзінде басқа тарапқа берілетін мәмілені жүзеге асыру нәтижесінде берген немесе Схема осы қаржы активін меншіктеу құқығына байланысты барлық тәуекелдер мен пайдалардың айтарлықтай белгін өткізбеген және сол сияқты сақтамаған, бірақ қаржы активін бақылауды сақтамаған кезде тоқтатады. Тануды тоқтатуға арналған талаптар сақталатын, өткізілетін қаржы активтеріндегі Схема құрған немесе ол үшін сақталған кез келген қатысу үлесі таза зейнетақы активтері есебінде бөлек актив немесе міндеттеме ретінде танылады. Схема қаржылық міндеттемелерді тануды ол бойынша шарттық міндеттемелер орындалған, күшін жойған немесе тоқтатылған кезде тоқтатады.

Схема әділ құн құнсыздану немесе баға кесу нәтижесінде бағалы қағаз құнды нөлге тен деп таныған күннен бастап 180 күн өткен соң активтерді есептен шығарады.

Қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда

Пайда мен шығындар туралы есеп құрамына енгізілген қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда пайда немесе шығын арқылы әділ құнды бойынша қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайдамен, сондай-ақ амортизацияланған құнды бойынша есепке алынатын қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайдамен берілді.

Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек

Кері сату (кері «репо» мәмілесі) міндеттемесімен сатып алу туралы келісімдер аясында сатып алған бағалы қағаздар «кері репо» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек» бабында көрсетіледі. Сатып алу бағасы мен кері сату бағасының арасындағы айырмашылық пайыздық табысты білдіреді және «кері репо» мәмілесі қолданылатын кезең үшін есептеледі.

РЕПО операциялары бойынша міндеттемелер

Осы келісімде алдын ала анықталған баға бойынша белгілі бір мерзімнен кейін кері сату (сатып алу) міндеттемесімен келісімдер аясында сатып алған бағалы қағаздар («репо» мәмілелері). Сатк бағасы мен кері сатып алу бағасының арасындағы айырмашылық шығысты білдіреді және «репо» мәмілесі қолданылатын кезең үшін есептеледі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)

(Казақстандық мың теңгемен)

Шетелдік үйімдардың инвестициялық басқаруындағы активтер

2018 жылғы 6 наурыздағы, 2019 жылғы 30 қаңтардағы, 2019 жылғы 7 қарашадағы,

2020 жылғы 27 шілдедегі, 2021 жылғы 25 ақпандағы, 2021 жылғы 24 маусымдағы және

2021 жылғы 25 қарашадағы шарттарға сәйкес ҚРҰБ басқа тұлғаға («басқаруышы») инвестициялық басқаруға берген зейнетақы активтерін есепке алу Схеманың есепке алу жүйесінде әр шетелдік басқаруышы бойынша жалпы сомада Схеманың шетелдік кастодианының есептері негізінде әр қаржы құралының белгілінде талданбай жүзеге асырылады.

Зейнетақы активтері құнының өзгеруі пайда және шығын туралы есепте шетелдік үйімның инвестициялық басқаруындағы активтер бойынша пайда/шығын ретінде көрсетіледі.

Шетелдік үйімның инвестициялық басқаруындағы қаржылық активтерді қайта бағалау айына кемінде 1 (бір) рет жүзеге асырылады. Шетелдік үйімдардың инвестициялық басқаруындағы активтердің әділ құнының өзгеруінен таза пайда есептеу мен есепке жазу жүргізілетін айдың алдындағы айдың бірінші күнінің басында есептеледі.

Туынды қаржы құралдары

Туынды құралдар «своп» мәмілелерін, форвард келісім шарттарын және фьючерс мәмілелерін, «спот» мәмілелерін және пайыздық мөлшерлемелерге опциондарды, шетелдік валютаны, бағалы металдар мен бағалы қағаздарды, сондай-ақ жоғарыда аталған құралдардың кез келген комбинациясын қамтиды.

Зейнетақы Схемасының активтерін туынды қаржы құралдарына инвестициялау Инвестициялық декларацияға сәйкес жасалады. Оған сай туынды қаржы құралдарына инвестициялау лимиті зейнетақы Схемасы активтерінің 10%-ынан артық емес мөлшерде белгіленген.

Туынды құралдар бастапқыда мәміле жасалған күндегі әділ құны бойынша көрсетіледі және кейіннен әділ құны бойынша қайта бағаланады. Барлық туынды құралдар әділ құны оң болса, активтер ретінде көрсетіледі, егер әділ құны теріс болса, міндеттеме ретінде көрсетіледі.

Туынды қаржы құралдарының әділ құнының өзгеруі дереу пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі.

Туынды қаржы құралдары басқа шарттық келісімге («негізгі шарт») кіргізуі мүмкін. Кіргізілген туынды қаржы құралдары негізгі шарттан бөлінеді және егер кіргізілген туынды құралдың экономикалық сипаттамасы мен тәуекелдері негізгі шарттың экономикалық сипаттамасы мен тәуекелдеріне тығыз байланысты болмаса, егер жағдайы кіргізілген туынды құрал сияқты жеке құрал туынды құрал анықтамасына сәйкес болса және егер бұл аралас құрал өзгерісі кезең үшін пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін және пайда немесе шығын құрамында танылатын әділ құн бойынша бағаланбайтын болса ғана дербес туынды қаржы құралдары ретінде есепке алынады. Өзгерісі пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін, әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтеріне немесе қаржы міндеттемелеріне кіргізілген туынды қаржы құралдары негізгі шарттан бөлінбейді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгегемен)

Активтердің және міндеттемелердің өзара есепке алу

Қаржы активтері мен міндеттемелер өзара есепке алынады және егер танылған сомаларды есептеу үшін зандау негіздер болса және тараптар есептесуді нетто-негізде жасауға немесе бір уақытта активті іске асыруға және міндеттемені орындауға ниеттенсе, таза сома таза зейнетақы активтері туралы есепте көрсетіледі.

Құнсыздандыру

Қаржы активтерінің құнсыздандуының объективті айғақтары міндеттемелерді орындау (дефолт) немесе заемши жол берген төлемдер мерзімін кешіктіруді, заемшының банкрот болуы немесе таратылуын қамтуы мүмкін.

Дефолт болған және (немесе) эмитент жариялаған және (немесе) эмитент банкрот болған және (немесе) таратылған жағдайларда, Схема:

- 1) ҚРҰБ сенімгерлік басқаруындағы қаржы құралдары бойынша «амортизацияланған құны бойынша бағаланатын» санатынан «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына қайта жіктеу;
- 2) бағалаушы жүргізген бағалау нәтижесі бойынша осы қаржы құралдарының соңғы әділ құны анықталған қүннен кейін бағалаушы бағалайтын қаржы құралдары бойынша осы қаржы құралдарының құнын бағалаушы жүргізген бағалау нәтижесі бойынша олардың әділ құны анықталған сәтке дейін олардың ағымдағы құнынан 50% мөлшерінде азайту;
- 3) банктік салымдар мен дебиторлық берешек бойынша олардың ағымдағы құнынан 50% мөлшерінде резервтер (провизиялар) құру жүргізеді.

Дефолт болған қүннен бастап 180 күн өткен соң банктік салымдар мен дебиторлық берешек бойынша міндеттемелер толық көлемде орындалмаған жағдайда, олардың ағымдағы құнынан 100% мөлшерінде резервтер (провизиялар) құру.

Қаржы құралдарының құнсыздандуынан болатын мүмкін шығынға қарсы резервтер (provizialar) мөлшері немесе қаржы құралдар құнын азайту мөлшері қаржы құралдарының құнсыздандуынан болатын мүмкін шығынды жабу үшін құрылған резервтер (provizialar) сомасына немесе есептеу қүніне осы қаржы құралдарының құнын бұрын жүргізілген азайту сомасына көбейтілген қаржы құралдарының ағымдағы құнынан есептеледі.

Барлық құнсызданду шығыны пайда және шығын туралы есепте танылады.

Салық салу

Схемадан пайдаға салынатын салық алынбайды.

Кіріс пен шығысты тану

Пайыздық кірістер тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдаланып, пайда және шығын туралы есепте танылады. Пайыздық кіріс 180 күннен астам бұрын дефолт жасаған эмитенттің бағалы қағаздары бойынша танылмайды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгегемен)**

Кезең, ішінде пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары бойынша есептелген дисконт пен сыйлықақы пайда құрамында пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен жасалған операциялардан болған шығын шегеріле отырып танылады.

Дивидендтік кіріс дивидендтер жарияланған күнге пайда және шығын туралы есепте көрсетіледі.

Комиссиялық шығыстар

Комиссиялық шығыстар Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі №185 қаулысымен бекітілген Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйлақы алу қағидасына сәйкес қызметтерді көрсету кезеңі ішінде есептеу әдісі бойынша көрсетіледі. Комиссиялық шығыстарды есептеу тәртібі 8-ескертуде барынша нақты көрсетілген.

Салымшылардың жарналары, зейнетақы аударымдары және зейнетақы жинақтарының төлемдері

Зейнетақы жарналары Схеманың кастодиан шотына түскен кезде есепке алынады. Зейнетақы жинақтарының төлемдері және аударымдары салымшының талабы бойынша зейнетақы заңнамасына сәйкес Схемада зейнетақы жинақтарының төлемі немесе аударымы бойынша міндеттемесі туындаған кезінде көрсетіледі.

3. Елеулі жорамалдар мен бағалаудағы белгісіздік көздері

Схеманың есептік саясатын қолдану үдерісінде басшылық басқа негіздерде айқын болып табылмайтын активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына қатысты болжамдар, бағалаулар және жорамалдар жасауы қажет. Бағалау мәндері мен олардың негізінде жатқан жорамалдар нақты жағдайларда орынды деп саналатын алған тәжірибе мен басқа факторларға байланысты құрылады. Нақты нәтижелер берілген бағалаулардан бөлек болуы мүмкін.

Бағалаулар мен оларға байланысты жорамалдар жүйелі түрде қайта қаралады. Бағалаудағы өзгерістер егер өзгеріс тек осы кезеңге ықпал етсе, баға қайта қаралған кезеңде көрсетіледі не бағалау қайта қаралған кезеңде көрсетіледі және егер өзгеріс ағымдағы, сондай-ақ келешек кезеңдерге әсер ететін болса, болашақ кезеңдерде көрсетіледі.

Әділ құны бойынша бағалау және бағалау рәсімі

Схема активтері мен міндеттемелерінің бір бөлігі әділ құны бойынша бағаланды. Активтерді немесе міндеттемелерді әділ құны бойынша бағалау кезеңде Схема қолжетімді бақыланатын нарықтық деректерді қолданады. 1 және 2-денгейдің бастапқы деректері болмаған кезде Схема тәуелсіз бағалаушыларды жұмылдырады. Активтер мен міндеттемелердің әділ құнын анықтау үшін қолданылатын бағалау әдістері мен бастапқы деректер туралы ақпарат 19-ескертуде ашылды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

4. Пайыздық кіріс

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайыздық кіріс:		
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілген қаржы активтері:		
- құнсызданбаған қаржы активтері	676,674,959	682,124,134
Әділ құны бойынша қаржы активтері	167,751,044	124,103,069
Пайыздық кіріс жиыны	844,426,003	806,227,203
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілген қаржы активтері:		
Амортизацияланған құны бойынша есепке алғынатын қаржы активтері	627,278,391	632,103,523
Банктердегі салымдар	44,619,173	45,530,168
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	4,777,395	4,490,443
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілген қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс жиыны	676,674,959	682,124,134
Әділ құны бойынша қаржы активтері:		
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	167,751,044	124,103,069
Әділ құны бойынша қаржы активтерінің пайыздық кіріс жиыны	167,751,044	124,103,069
Пайыздық кіріс жиыны	844,426,003	806,227,203

5. Дивидендтік кіріс

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Акциялар:		
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ қарапайым акциялары		
«Қазатоменеркәсіп үлттық атом компаниясы» АҚ депозитарлық қолхаттары	12,924,986	12,264,375
«KEGOC» АҚ қарапайым акциялары	7,818,400	4,605,203
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ депозитарлық қолхаттары	3,012,018	1,924,053
«ҚазТрансОйл» АҚ қарапайым акциялары	1,408,090	1,322,219
«Кселла» АҚ депозитарлық қолхаттары	1,390,207	1,241,546
«ForteBank» АҚ қарапайым акциялары	929,282	421,378
«Кселла» АҚ қарапайым акциялары	553,557	220,641
«Fincraft Resources» АҚ артықшылықты акциялары	301,634	154,438
RIOTINTO PLC қарапайым акциялары	262,977	525,954
«Нұрбанк» АҚ артықшылықты акциялары	200,144	183,906
«Норильский никель» ТМК ААҚ депозитарлық қолхаттары	120,398	120,398
«Атамекен-Агро» АҚ артықшылықты акциялары	1,587	104,093
«Сбербанк России» ААҚ депозитарлық қолхаттары	-	800,647
«Қазақтелеком» АҚ қарапайым акциялары	-	636,781
«Газпром» ААҚ депозитарлық қолхаттары	-	285,637
Қазақстан Республикасының басқа эмитенттері	31,000	276,481
Басқа шетелдік эмитенттер	58,487	240,880
Дивидендтік кіріс жиыны	29,012,767	25,449,324

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Казақстандық мың теңгемен)**

6. Қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда	142,214,056	80,304,084
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда	171,934,836	6,859,526
Қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда жиыны	314,148,892	87,163,610

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда:		
Әділ құнының өзгеруі, нетто	142,214,056	85,794,027
Сауда операциялары, нетто	-	(5,489,943)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда жиыны	142,214,056	80,304,084

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Әділ құнының өзгеруі, нетто:		
«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы» АҚ	124,909,132	29,816,958
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	55,248,936	(4,169,611)
«Fincraft Resources» АҚ	5,521,881	5,395,035
"KEGOC" АҚ	3,299,297	1,358,885
Индонезия Республикасының Үкіметі	2,220,592	
"ҚазТрансОйл" АҚ	1,590,427	(1,012,243)
«Сбербанк России» ААҚ	730,773	(217,589)
«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі» РММ	107,519	(2,642,430)
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	(23,892,231)	52,575,522
«Кселл» АҚ	(17,677,963)	5,901,051
Колумбия Республикасының Үкіметі	(6,604,895)	
"Холдинг ҚАЗЭКСПОРТАСТЫҚ" АҚ	(2,602,508)	(1,809,954)
Басқа	(636,904)	598,403
Әділ құнының өзгеру жиыны, нетто	142,214,056	85,794,027

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда:		
Сауда операциялары, нетто	171,934,836	6,859,526
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда жиыны!	171,934,836	6,859,526

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгегемен)

7. Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза пайда

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Бағам айырмашылығы, нетто	68,328,299	291,024,707
Сауда операциялары, нетто	(8,814)	(80,589)
Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза пайда	68,319,485	290,944,118

8. Комиссиялық шығыстар

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Инвестициялық кіріс бойынша комиссиялық шығыстар	25,947,539	27,797,468
Зейнетақы активтері бойынша комиссиялық шығыстар	15,233,028	14,858,772
Комиссиялық кіріс жиыны	41,180,567	42,656,240

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 399-VI «Экономикалық өсуді қалпына келтіру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының бірқатар заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңына сәйкес Қордың Схеманың зейнетақы активтерінен 0.01% мөлшерінде, ҚРҰБ инвестициялық кірістен 2.0%-дан аспайтын шектерде және Инвестициялық портфельді басқарушының инвестициялық кірістен 7.5%-дан аспайтын шектерде комиссиялық сыйақы алуға құқығы бар.

2021 жылды Схема зейнетақы Схемасы активтерінің сомасынан айна 0.01% мөлшерінде (2020 жылы: айна 0.011%) комиссиялық шығыстарды есептеді. 2021 жылдың наурыз айынан бастап есеп ай сайын жасалады және есептеу үшін есеп жүргізілетін және комиссиялық табыс есептелетін айдың бірінші күнінің басындағы жағдай бойынша зейнетақы Схемасы активтерінің ағымдағы құны пайдаланылады. Есепте Бағалау қағидасына сәйкес есептелген Схеманың зейнетақы активтерінің құны қолданылады.

ҚРҰБ сенімгерлік басқаруына берілген Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кіріс сомасынан комиссиялық шығыстың пайыздық мөлшерлемелері 2021 жылға ҚРҰБ Басқармасының 2021 жылғы 18 қаңтардағы №1 қаулысына сәйкес белгіленді. Бұл Қаулыға сәйкес 2021 жылғы 1 қаңтардан бастап Схема ҚРҰБ комиссиялық сыйақысын инвестициялық кіріс сомасынан 2.0% (2020 жыл – 2.0%) мөлшерінде төлейді.

2021 жылға Инвестициялық портфельді басқарушының инвестициялық кіріс сомасынан комиссиялық шығысының пайыздық мөлшерлемелері 2021 жылға Инвестициялық портфельді басқарушының инвестициялық кіріс сомасынан комиссиялық шығысының пайыздық мөлшерлемелері Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңынң 53-бабына сәйкес 2021 жылғы 18 ақпандадағы № 18/02/21-01 «Jusan Invest» АҚ, 2021 жылғы 18 ақпандадағы №4 «Halyk Global Markets» АҚ, 2021 жылғы 19 ақпандадағы №02/19 «BCC Invest» АҚ, 2021 жылғы 23 ақпандадағы №н/ж «Сентрас Секьюритиз» АҚ Директорлар кенесінің шешімімен бекітілген Хаттама негізінде зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару туралы шарт жасалған күннен бастап белгіленді.

«Бірінчай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Схема 2021 жылды Схема зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен 2.00% (2020 жылды: 2.00%) мөлшерінде ҚРҰБ, 3.5% мөлшерінде «Halyk Global Markets» АҚ, 5.00% мөлшерінде «Jusan Invest» АҚ, 7.00% мөлшерінде «BCC Invest» АҚ, 7.5% мөлшерінде «Сентрас Секьюритиз» АҚ есебіне комиссиялық шығыс жазды.

Инвестициялық кірістен комиссиялық шығыс есептеу мен есепке жазу күн сайын жүргізіледі және Схеманың зейнетақы активтерінен күнделікті инвестициялық кіріс пайдаланылады.

9. Ақша қаражаты және оның баламалары

Ескертү	2021 жылғы	2020 жылғы
	31 желтоқсан	31 желтоқсан
Қазақстанның Ұлттық Банкіндегі ағымдағы шоттар	460,625,354	34,531,993
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	217,584,549	26,248,279
«Сбербанк» АҚ ЕБ-дегі ағымдағы шоттар	418,955	-
«First Heartland Jusan Bank» АҚ-дағы ағымдағы шоттар	2,199	-
Ақша қаражаты және оның баламаларының жиыны	678,631,057	60,780,272

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мерзімі өткен немесе құнсызданған ақша қаражаты және оның баламалары жоқ. Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп мақсаттары үшін ақша қаражаты және оның баламаларының жиыны қосылды.

Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек ұсынылды:

Баланстық құны	2021 жылғы	2021 жылғы	2020 жылғы	2020 жылғы
	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің "Қазақстанның тұрақтылық қоры" АҚ	152,270,961	151,682,071	-	-
"КазАгроКаржы" АҚ облигациялары	32,701,994	31,064,171	16,981,792	16,981,792
Еуразиялық даму банкінің облигациялары	20,290,984	19,783,451	9,266,487	9,266,843
"Қазақстан Тұрғын үй Компаниясы" АҚ облигациялары	10,971,910	10,663,524	-	-
"Самұрық-Қазына" Ұлттық әл-ауқат қоры" АҚ облигациялары	784,000	756,029	-	-
«Қазатомөнеркәсіп ұлттық атом компаниясы» АҚ қаралайым акциялары	354,339	351,486	-	-
«Кселл» АҚ қаралайым акциялары	110,141	105,999	-	-
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек жиыны	100,220	100,499	-	-
	217,584,549	214,507,230	26,248,279	26,248,635

«Бірінчай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

10. Банктердегі салымдар

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі» РММ	127,000,000	332,187,500
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	66,847,575	66,847,576
«Сбербанк России» ЕУ АҚ	51,324,137	51,324,137
«Еуразиялық банк» АҚ	48,352,000	48,352,000
«Fortebank» АҚ	41,174,028	41,174,028
«First Heartland Jusan Bank» АҚ («АТФ Банк» АҚ)	20,535,671	20,535,671
«Kaspi Bank» АҚ	20,301,918	20,301,918
«Банк Bank RBK» АҚ	3,176,693	3,176,693
Development Bank of Singapore Ltd.	-	126,290,140
BANK OF NOVA SCOTIA	-	67,777,117
ING BANK N.V.	-	46,729,420
SOCIETE GENERALE PARIS	-	42,100,786
Банктердегі салымдар жиыны	378,712,022	866,796,986

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердегі салымдардың құрамына 6,612,022 мың теңге сомасына есептелген пайыздық кіріс кіреді (2020 жылғы 31 желтоқсан: 6,845,466 мың теңге).

11. Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері:		
Борыштық бағалы қағаздар	4,388,569,670	2,720,889,691
Үлестік бағалы қағаздар	305,926,583	324,811,114
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерінің жиыны	4,694,496,253	3,045,700,805

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)**

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Борыштық бағалы қағаздар		
Мемлекеттік облигациялар		
АҚШ Үкіметінің облигациялары	1,935,616,859	944,803,720
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	1,848,983,261	1,629,070,383
Мексика Құрама Штаттары Үкіметінің облигациялары	140,007,943	-
Колумбия Республикасы Үкіметінің облигациялары	94,994,557	-
Индонезия Республикасы Үкіметінің облигациялары	83,375,905	-
Сауд Арабиясы Үкіметінің облигациялары	75,582,049	-
Катар Үкіметінің облигациялары	68,335,346	-
Кувейт Үкіметінің облигациялары	23,844,588	-
Марокко Корольдігі Үкіметінің облигациялары	14,505,262	-
Филиппины Республикасы Үкіметінің облигациялары	13,778,570	-
Перу Республикасы Үкіметінің облигациялары	13,496,506	-
Біріккен Араб Әмірліктері Үкіметінің облигациялары	10,828,936	-
Панама Республикасы Үкіметінің облигациялары	2,059,303	-
КРҰБ ноттары	1,146,262	81,648,210
Мемлекеттік облигациялар жиыны	4,326,555,347	2,655,522,313
Корпоративтік облигациялар		
"Банк "Bank RBK" АҚ	26,073,428	-
«Forte Bank» АҚ	16,968,585	14,636,386
«Dosjan temir joly» АҚ	12,610,855	13,760,132
Commerzbank AG	2,719,898	2,487,358
Societe Generale	1,661,334	2,405,921
«Абди» АҚ	807,375	383,276
«ҚазАгроКаржы» АҚ	250,004	-
«Қазақстанның тұрақтылық қоры» АҚ	243,911	-
«Тойота Файнанс Ш Сервис Қазақстан» ХҚҰ» ЖШС	209,446	-
«Хоум Кредит әнд. Финанс Банк» АҚ еншілес банкі	159,485	-
Еуразиялық даму банкі	145,238	-
"Отбасы банк" Тұрғын үй құрылымы жинақ банкі» АҚ	80,712	-
Азия Даму Банкі	72,783	-
"Бәйтерек" Ұлттық басқарушы холдинг» АҚ	11,055	-
Merrill Lynch	-	18,880,860
«Finncraft Resources» АҚ	-	5,276,082
Bank of America, N.A.	-	3,656,741
«ҚазЭкспортАстық» АҚ	-	2,445,431
«Банк ЦентрКредит» АҚ	214	1,388,241
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	-	46,950
Корпоративтік облигациялар жиыны	62,014,323	65,367,378
Борыштық бағалы қағаздар жиыны	4,388,569,670	2,720,889,691

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)

(Казақстандық мың теңгемен)

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Үлестік бағалы қағаздар		
«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы АҚ депозитарлық қолхаттары	222,994,366	98,033,271
«KEGOC» АҚ қарапайым акциялары	35,060,021	31,760,724
«Келл» АҚ қарапайым акциялары	22,927,979	9,395,507
«ҚазТрансойл» АҚ қарапайым акциялары	11,481,977	9,877,586
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ қарапайым акциялары	3,647,602	87,488,388
«Банк ЦентрКредит» АҚ қарапайым акциялары	1,957,289	1,090,751
«Атамекен-Агро» АҚ артықшылықты акциялары	1,364,499	1,211,047
«Баян Сұлу» АҚ қарапайым акциялары	1,343,221	1,899,810
«ForteBank» АҚ қарапайым акциялары	1,188,777	2,446,403
«Нұрбанк» АҚ артықшылықты акциялары	1,086,035	682,055
«Fincraft Resources» АҚ артықшылықты акциялары	657,245	1,159,729
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ депозитарлық қолхаттары	382,950	9,586,764
«Сбербанк Россиии» АҚ депозитарлық қолхаттары	18,786	10,857,645
«Келл» АҚ депозитарлық қолхаттары	-	29,006,581
«Қазақтелеком» АҚ қарапайым акциялары	-	9,641,898
«Газпром» АҚ депозитарлық қолхаттары	-	4,537,034
Rio Tinto PLC қарапайым акциялары	-	3,697,856
KAZ MINERALS PLC қарапайым акциялары	-	2,945,276
Mcmoran Copper қарапайым акциялары	-	1,878,185
«Норильский никель» ТМК» ААҚ депозитарлық қолхаттары	-	1,581,382
«NEWMONT MINING CORP» депозитарлық қолхаттары	-	1,578,311
«ВТБ Банк» АҚ депозитарлық қолхаттары	-	1,021,217
ORANGE депозитарлық қолхаттары	-	836,998
BARRICK GOLD CORP қарапайым акциялары	-	653,291
«KazTransCom» АҚ қарапайым акциялары	-	625,928
CATERPILLAR INTL FIN LTD қарапайым акциялары	-	377,893
«POSCO» депозитарлық қолхаттары	-	258,018
«Қазақтелеком» АҚ артықшылықты акциялары	-	221,941
CHINA MOBILE LTD-SPON депозитарлық қолхаттары	-	201,790
«First Heartland Jusan Bank» АҚ («АТФ Банк» АҚ) қарапайым акциялары	-	115,735
VALE DE RIO DOCE SA депозитарлық қолхаттары	-	74,952
Басқа шетелдік эмитенттер	1,721,353	-
Басқа Қазақстан Республикасының эмитенттері	94,483	67,148
Үлестік бағалы қағаздар жиыны	305,926,583	324,811,114
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерінің жиыны	4,694,496,253	3,045,700,805

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерінің құрамына 125,486,955 мың теңге сомасына есептелген пайыздық кіріс енгізілді (2020 жылғы 31 желтоқсан: 99,573,591 мың теңге).

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 431,641,215 мың теңге сомасындағы кредиторлық берешек АҚШ үкіметінің сатып алған облигациялары бойынша берешекті білдіреді, олар бойынша мәміле күні сатып алғатын актив үшін нақты өтеу күнінен басқаша. Берешек 2022 жылғы 5 және 6 қаңтарда өтеді. Осы қаржылық есептілік шыққан күнде жасалған мәмілелер бойынша кредиторлық берешектің жалпы сомасы өтеді.

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарияланған, бірақ төленбеген дивидендтер – 877 мың теңге (2020 жылғы 31 желтоқсан: нөл).

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Қайта бағалау

2021 жыл ішінде Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 30 қарашадағы «Қазақстан Республикасында бағалау қызметі туралы» заңына сәйкес Схеманың етімсіз зейнетақы активтерін тәуелсіз бағалаушы 2021 жылғы 1 шілдедегі және 1 қазандық жағдай бойынша (2020: 2020 жылғы 1 маусымдағы және 1 қарашадағы жағдай бойынша) бағалады.

12. Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері		
Мемлекеттік облигациялар	3,281,298,527	4,354,624,356
Корпоративтік облигациялар	3,095,960,067	3,772,682,119
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің жиыны	6,377,258,594	8,127,306,475
	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Мемлекеттік облигациялар:		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	3,256,913,291	4,019,329,046
Бразилия Үкіметінің облигациялары	9,279,689	15,597,456
Польша Республикасы Үкіметінің облигациялары	7,234,492	20,896,563
Филиппины Республикасы Үкіметінің облигациялары	3,737,642	27,505,921
Мексика Құрама Штаттары Үкіметінің облигациялары	2,697,117	45,830,190
Индонезия Республикасы Үкіметінің облигациялары	1,436,296	70,258,397
Ресей Федерациясы Үкіметінің облигациялары	-	109,322,036
Перу Республикасы Үкіметінің облигациялары	-	23,784,518
Чили Республикасы Үкіметінің облигациялары	-	22,100,229
Мемлекеттік облигациялар жиыны	3,281,298,527	4,354,624,356

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)

(Қазақстандық мың тенгеңмен)

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Корпоративтік облигациялар:		
«Бәйтерек» Ұлттық басқаруши холдинг» АҚ	722,685,946	158,656,229
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	435,326,034	509,736,185
Еуропалық Қайта құру және Даму банкі	339,903,009	442,552,344
«КТЖ» АҚ	248,787,790	257,669,917
«Қазақстан Даму банкі» АҚ	237,931,332	299,036,541
«Kaspibank» АҚ	186,858,866	194,121,785
«First Heartland Jysan Bank» АҚ («АТФ Банк» АҚ)	151,667,866	151,032,632
«Қазақстанның тұрақтылық қоры» АҚ	147,145,245	147,145,245
«АстанаГаз ҚМГ» АҚ	96,041,397	96,041,397
«KEGOC» АҚ	69,059,198	68,884,177
«Самұрық-Қазына» АҚ	63,111,713	63,111,713
«Банк ЦентрКредит» АҚ	61,575,223	60,721,928
«ForteBank» АҚ	52,109,240	52,109,135
«Bank RBK» АҚ	50,427,206	68,269,256
Еуразиялық Даму банкі	46,635,009	63,225,907
«Қазақтелеком» АҚ	38,356,532	38,356,532
«Аграрлық кредит корпорациясы» АҚ	36,181,638	48,897,763
«First Heartland Jysan Bank» АҚ («Цеснабанк» АҚ)	21,508,482	39,204,284
Азиялық Даму банкі	20,771,629	20,814,445
«Нұрбанк» АҚ	18,941,965	18,270,109
«Еуразиялық банк» АҚ	18,037,732	14,301,480
«Қазақстан ипотекалық компаниясы» АҚ	10,750,663	10,762,846
Merrill Lynch	5,861,871	5,477,391
«Хоум Кредит әнд Финанс Банк» АҚ Еншілес банкі	4,831,185	12,672,808
«Солтүстік ҚазЭнерго» АҚ	4,771,563	5,301,736
«UNICREDITBA AG» ААҚ	3,928,145	3,464,880
«Альфа-Банк ЕБ» АҚ	2,295,535	7,645,573
Citigroup Inc	458,053	431,467
«ҚазАгро» Ұлттық басқаруши холдинг» АҚ	-	633,103,088
Sinopec Group Overseas Development	-	36,754,762
«Газпром» ААҚ	-	35,260,746
Subsidiary of State Grid Corporation of China	-	33,985,892
PERUSAHAAN LISTRIK NEGAR	-	25,724,627
«Сбербанк России» АҚҚ	-	21,335,018
EXPORT-IMPORT BANK INDIA	-	11,427,581
EXPORT-IMPORT BANK CHINA	-	10,868,624
AVI FUNDING CO LTD	-	10,507,527
EMPRESA NACIONAL DEL PET	-	10,436,163
THREE GORGES FIN I KY	-	10,112,006
INDIAN RAILWAY FINANCE	-	9,607,611
PERTAMINA PERSERO PT	-	8,510,253
«Сбербанк России» АҚ ЕБ	-	8,105,087
BANCO NACIONAL COM EXT	-	8,046,982
PELABUHAN INDONESIA III	-	7,518,772
«Роснефть» ААҚ	-	7,075,739
«AsiaCredit Bank (АзияКредит Банк)» АҚ	-	6,229,670
CODELCO INC	-	5,324,691
Халықаралық Қаржы Корпорациясы (IFC)	-	4,836,198
Three Gorges Finance I (Cayman Islands) Ltd.	-	3,329,395
«Ксенн» АҚ	-	2,630,972
Barclays Bank PLC	-	2,189,249
Southern Copper	-	615,160
Rongshi International Finance Ltd.	-	612,052
AstraZeneca PLC	-	409,742
IBM CORP	-	208,807
Корпоративтік облигациялар жиыны	3,095,960,067	3,772,682,119
Амортизацияланған күн бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің жиыны	6,377,258,594	8,127,306,475

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша амортизацияланған құн бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің құрамына 221,601,463 мың теңге сомасына есептелген пайыздық кіріс енгізілді (2020 жылғы 31 желтоқсан: 243,140,962 мың теңге).

13. Шетелдік үйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер

2021 жыл ішінде ҚРҰБ Басқармасының 2020 жылғы 15 маусымдағы, 2021 жылғы 25 ақпандығы, және 2021 жылғы 24 маусымдағы, 2021 жылғы 25 қарашадағы №78 қаулысымен бекітілген «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ зейнетақы активтерін басқаратын шетелдік үйымдарды таңдау қағидасы, сонымен қатар оларға БЖЗҚ зейнетақы активтерін басқаруға қажет іс-әрекет жасауды тапсыру кезінде қойылатын талаптарға» сәйкес ҚРҰБ шетелдік үйымдармен инвестициялық басқару туралы келісім жасады (2020 жыл: 30 қаңтар және 7 қараша).

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Шетелдік үйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер:		
PGIM Limited	336,799,682	221,925,068
Principal Global Investors (Europe) Limited	332,938,613	220,264,555
HSBC Global Asset Management (UK) Limited	230,313,293	164,217,550
Robeco Institutional Asset Management B.V.	119,151,197	92,541,006
Aviva Investors Global Services Limited	117,675,048	117,577,181
BlackRock Investment Management (UK) Limited	108,709,775	-
Blackrock Financial Management, Inc.	94,140,248	-
UBS Asset Management (UK) Ltd	42,774,096	-
Шетелдік үйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер жиыны	1,382,501,952	816,525,360

2021 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін шетелдік үйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер бойынша таза пайда – 140,973,592 мың теңге (2020 жылғы 31 желтоқсан: 50,249,168 мың теңге).

14. Салымшылардың жарналары

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Міндетті зейнетақы жарналары		
Тұрғын үй жағдайын жақсартуға және (немесе) емдеу ақысын төлеуге бұрын жасалған төлемнің пайдаланылмаган сомасын қайтару	1,283,968,919	1,037,253,818
Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары	339,178,103	-
Зейнетақы жарналарын үақытылы аудармау үшін өсімпүл	55,571,749	46,877,465
Ерікті зейнетақы жарналары	1,572,698	1,378,796
Басқа түсімдер	798,815	538,667
Салымшылар жарналарының жиыны	342,930	471,570
Салымшылар жарналарының жиыны	1,681,433,214	1,086,520,316

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгегемен)

15. Зейнетақы жинақтарының төлемі

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Тұрғын үй жағдайын жақсартуға және (немесе) емдеу ақысын төлеуге	2,586,527,372	-
Жасына қарай	99,814,826	66,770,458
Мұрагерлерге	51,882,910	32,933,098
Қазақстан Республикасы аумағынан тысқары кетүге байланысты	37,163,345	33,139,337
Жерлеуге арналған	5,388,127	4,403,197
Мүгедектік бойынша	2,241,524	1,679,729
Еңбек сінірген жылдар үшін	12,045	16,135
Сот шешімі бойынша	10,347	18,929
Зейнетақы жинақтары төлемінің жиыны	2,783,040,496	138,960,883
Сақтандыру үйлімдарына зейнетақы жинақтарын аудару	60,503,304	46,325,642
Зейнетақы жинақтары төлемі көзіне салынатын салық	39,342,580	8,142,048
Зейнетақы жинақтары төлемінің жиыны	2,882,886,380	193,428,573

16. Тәуекелдерді басқару

Тәуекелдерді басқару Схеманың операциялық қызметінің маңызды бөлшегі болып табылады және қызметтің негізінде болады. Баға тәуекелін, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеру тәуекелін және валюталық тәуекел, сонымен қатар кредиттік тәуекел мен өтімділік тәуекелін қамтитын нарықтық тәуекел Схеманың қызметін жүзеге асыру барысында кездесетін негізгі тәуекелдер болып табылады.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі саясат және рәсімдер

Схеманың тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаты Схеманың ұшырайтын тәуекелдерді айқындауға, талдауға және басқаруға, тәуекелдердің лимиттерін және тиісті бақылауды белгілеуге бағытталған. Схеманың тәуекелдерін басқару жүйесі Сенімгерлік басқарушының және инвестициялық портфельді басқарушылардың Инвестициялық декларациясы қоятын талаптарға сәйкес келеді. 2013 жылғы 26 тамыздағы «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару бойынша қызметтер туралы шарттың 4.1.8-тармағына сәйкес Сенімгерлік басқарушы инвестициялық қызметті жүзеге асыру кезінде тәуекелдерді басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етеді. Зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару туралы шарт талаптарына сәйкес инвестициялық портфельді басқарушы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 тамыздағы №214 қаулысыменbekітілген «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және дедалдық қызметті, инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыратын үйлімдар үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін құру қағидасымен» белгіленген талаптарға сай келетін тәуекелдерді басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етуге міндетті екені көзделеді. Тәуекелдерді басқару жүйесі Схеманың қалыпты қызметінің бұзылуына әкелуі мүмкін оқиғалардың уақтылы анықталуы, бағалануы және алдын алуға бағытталған бақылау жүйесін белгілейтін кешенді жолды пайдаланады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)

(Казақстандық мың теңгемен)

Қор түрлі құралдарды қолдана отырып, инвестициялық тәуекелдерді бағалау әдістерін кең пайдаланатын және талданатын басқарушылық есептілікте зейнетақы активтері портфелдеріне пост-мониторинг жүргізеді. Есептілікті жағдайы және Қордың зейнетақы активтері мен меншікті активтері портфелінің қаржы тәуекелдеріне бейімділігі бойынша қарастыру ай сайын жүзеге асырылады.

Қордың Директорлар кеңесі Схеманың ішкі саясаты мен рәсімдерін бекітеді және тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесінің тиісті жұмыс істеуі үшін жалпы жаупкершілікті өзіне алады. Басқарма қаржылық емес тәуекелдерді барынша азайту бойынша ішкі нормативтік құжаттарды бекітеді, оның аясында операциялық тәуекелдерді өз өзін бағалау бойынша құралдар, негізгі тәуекел индикаторларына мониторинг жүргізу әдістері пайдаланылады, олар озық көрсеткіштер болып табылады және операциялық тәуекелдердің әлеуетті көздерін, ішкі бақылау жүйесін басқару әдістері, ішкі бақылау субъектілерінің өкілеттілігін бөлу, жаупкершілігін анықтауды, кейіннен үдерістің әрбір кезеңіндегі операцияларды бақылауды және жаупалты тұлғалардың/басшылардың келісіүінің міндетті рәсімдерінің иерархиясын/бірізділігін сақтауды және Қордағы ішкі бақылау жүйесіне үнемі мониторинг жүргізуі білдіретін ішкі бақылау жүйесін басқару әдістерін көрсетеді. Қор әрбір бөлімшениң құрамында жаупалты тұлғалардың тағайындауды, олардың міндеттіне бизнес үдерістерінің матрицасын әзірлеу мен ұздіксіз жаңғырту, осы бизнес үдерістерге тән әлеуетті және анықталған тәуекелдерді бағалау кіреді.

Жоғарыда аталған құралдарды пайдалану нәтижесі бойынша операциялық тәуекелдерді басқару жүйесінің аясында Тәуекелдерді барынша азайту бойынша іс-шаралар жоспары әзірленеді және бекітіледі, ол тәуекелдердің іске асырылу себептерін жоюға, тәуекел оқиғалары мен әлеуетті тәуекелдер іске асырылған жағдайдағы салдарды барынша азайтуға бағытталған.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел – бұл Схеманың таза зейнетақы активтерінің өзгеру тәуекелі немесе оның бағалы қағаздар портфелінің құны валюта бағамдарын, сыйақы мөлшерлемесі мен акциялар бағасын қосқандағы нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан өзгереді. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелінен, сондай-ақ басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Нарықтық тәуекел нарықтағы жалпы және өзіне тән өзгерістердің және нарықтық бағалардың құбылмалылық деңгейі өзгерістерінің ықпалына ұшыраған пайыздық, валюталық және үlestік қаржы құралдарына қатысты ашиқ позициялар бойынша туындауды.

Пайыздық міндеттемелерге пайыздық активтердің мерзімдері бойынша сәйкесіздік шамасының мониторингі арқылы сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелін басқару сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруі стандартты және стандартты емес сценарийлеріне таза зейнетақы активтеріндегі әр түрлі өзгерістеріне Схеманың таза пайыздық кірісінің сезімталдығы мониторингі рәсімімен толықтырылады.

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі – сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруі салдарынан зейнетақы Схемасы активтерінің немесе оның қаржы құралдары портфельдерінің құнының өзгеру тәуекелі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетакы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетакы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру сезімталдығын талдау

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әрекет ететін пайда немесе шығын арқылы кірістіліктің әділ құны бойынша қаржы активтері бойынша қисық кірістіліктің 100 базистік пунктке және позицияға бірдей төмендеуінің немесе өсүнің оңайлатылған сценарийі негізінде құралған сыйақының нарықтық мөлшерлемелерінің өзгеруіне Схеманың таза зейнетакы активтеріндегі бір жыл ішіндегі болжамды өзгерістердің сезімталдық талдауы былай көрінүі мүмкін:

Пайда және шығынға әсері:

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
100 базистік тармақта параллель ұлғаю	(1,651,287)	(1,344,617)
100 базистік тармақта параллель азаю	1,734,481	1,475,947

Валюталық тәуекел

Схеманың бірнеше шетел валютасында көрсетілген активтері мен міндеттемелері бар.

Валюталық тәуекел әйтеуір бір шетел валютасында көрсетілген бар немесе болжалды активтер сол валютада көрсетілген бар немесе болжалды міндеттемелер шамасы бойынша аз немесе көп болған жағдайларда туындаиды. Схема өзінің валюталық тәуекелге бейімділігін хеджирлемейді.

«Біріншай Жинақтаушы Зейнетакы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетакы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Каржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Казақстандық мың теңгегемен)

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюта белгіндегі қаржы активтері мен міндеттемелерінің құрлымыбы лайша берілуі мүмкін:

Каржы активтері	Тенге	АҚШ доллары	Ресей рублі	Фунт стерлинг	Басқа валюналар	Жыныс
Акша қаржаты және оның баламалары	244,299,515	433,664,271	24,042	510,908	132,321	673,631,057
Банктердегі салымдар	378,712,022	-	-	-	-	378,712,022
Пайда немесе шығын арқылы әдлі күннің бойынша қаржы активтері	1,987,867,234	2,702,247,788	-	-	4,331,231	4,694,496,253
Амортизацияланған күннің бойынша есепке алынатын қаржы активтері	6,190,491,937	182,838,512	-	-	3,928,145	6,377,258,594
Шегелдік үйимдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	-	1,382,501,952	-	-	-	1,382,501,952
Дивидендтер бойынша дебиторлық бөрешек	-	877	-	-	-	877
Барлық қаржы активтері	8,801,370,708	4,701,253,400	24,042	510,908	8,441,697	13,511,600,755
Каржы міндеттемелері						
Кредиторлық бөрешек	-	431,641,215	-	-	-	431,641,215
Комиссия бойынша кредиторлық бөрешек	-	-	-	-	-	-
Зейнетакы тәлемдері бойынша алушылардың талаптары	1,731,085	-	-	-	-	1,731,085
Басқа қаржы міндеттемелері	1,683,889	-	-	-	-	1,683,889
Барлық қаржы міндеттемелері	164	-	-	-	16,254	16,418
Таза позиция	3,415,138	431,641,215	-	-	16,254	435,072,607
Таза позиция	8,797,955,570	4,269,612,185	24,042	510,908	8,425,443	13,076,528,148

«Біріншай Жиннактауыш Зейнетакы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетакы Схемасының активтері

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілкө Ескертүлөр (Жалғасты)
(Казақстандық мың тенге мен)**

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюта болғандегі қаржы активтері мен міндеттемелерінің құрылымыбылайша берілуді мүмкін:

Каржы активтері	Баска валюталар				
	Теке	Ақш доллары	Ресей рублі	Фунт стерлинг	Баска жиыны
Аңаша қарражаты және оның баламалары	50,380,602	918,088	9,123,369	312,036	46,177
Банктердегі салындар	583,899,522	282,897,464	-	-	866,796,986
Пайда немесе шығын арокылы әділ үнін бойынша қаржы активтері	1,907,798,644	1,126,395,734	4,893,278	6,643,132	17
Амортизацияланған үнін бойынша есепке алынатын қаржы активтері	6,623,701,555	1,500,140,060	3,464,880	-	8,127,306,475
Шетелдік үйлімдердің инвестициялық басқаруындағы активтер	-	816,525,360	-	-	816,525,360
Барлық қаржы активтері	9,165,780,393	3,725,846,706	17,481,527	6,955,168	46,194 12,917,109,893
Каржы міндеттемелері					
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	1,948,749	-	-	-	1,948,749
Зейнетакы төлемдері бойынша алушылардың талаптары	781,742	-	-	-	781,742
Басқа қаржы міндеттемелері	1,387	-	15	-	1,402
Барлық қаржы міндеттемелері	2,731,878	-	15	-	2,731,893
Таза позиция	9,163,048,475	3,726,846,706	17,481,512	6,955,168	46,194 12,914,378,005

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Төменде көрсетілген кестеде 2021 жылғы және 2020 жылты 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бір АҚШ долларына және өзге валюталарға қатысты тенге бағамының 10%-ға көтерілуі мен түсініе Схема сезімталдығының талдауы берілген. Сезімталдық деңгейі Схеманың негізгі басқарушы қызметкерлері үшін валюталық тәуекел туралы есептер жасау кезінде Схеманың ішінде қолданылады және Схема басшылығының валюта бағамдарының мүмкін өзгерістеріне берген бағаларын көрсетеді.

Пайдада мен шығынға әсері:

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
АҚШ доллары бағамының тенгеге қатысты 10% өсуі	426,961,219
АҚШ доллары бағамының тенгеге қатысты 10% төмендеуі	(426,961,219)
Басқа валюталар бағамының тенгеге қатысты 10% өсуі	896,039
Басқа валюталар бағамының тенгеге қатысты 10% төмендеуі	(896,039)

	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
АҚШ доллары бағамының тенгеге қатысты 10% өсуі	372,684,671
АҚШ доллары бағамының тенгеге қатысты 10% төмендеуі	(372,684,671)
Басқа валюталар бағамының тенгеге қатысты 10% өсуі	2,448,287
Басқа валюталар бағамының тенгеге қатысты 10% төмендеуі	(2,448,287)

Баға тәуекелі

Баға тәуекелі – бұл нарықтық бағалардың өзгеруі нәтижесінде үлестік қаржы құралы құнының ауытқу тәуекелі, мұндай өзгерістер осы нақты құралға тән факторлардан немесе нарық айналымындағы барлық құралдарға әсер ететін факторлардан болу болмауына тәуелді.

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданыстағы позиция және пайдада немесе шығын құрамында әділ құны бойынша барлық үлестік бағалы қағаздар бағамының 5% өсуі немесе төмендеуінің ықшамдалған сценарийі негізінде жасалған үлестік бағалы қағаздар бағамының өзгеруі жыл бойына Схеманың таза зейнетақы активтеріндегі өзгеру сезімталдығын талдау былайша берілуі мүмкін:

	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Үлестік бағалы қағаздар бағасының 5% өсуі	15,296,329	16,240,556
Үлестік бағалы қағаздар бағасының 5% төмендеуі	(15,296,329)	(16,240,556)

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – бұл Схема контрагентінің міндеттемелерін орындауда нәтижесінде туындастын қаржылық залалдар тәуекелі. Қор жеке қаржы құралдары бойынша лимиттерді белгілеу және сақтау бойынша талаптарды қоса алғанда, кредиттік тәуекелді басқару саясатын және рәсімдерін өзірледі. Қор тұрақты түрде әрбір эмитент үшін лимиттер мониторингін жүргізеді және жүйелі негізде эмитенттердің төлем қабілеттілігін бағалайды. Бағалау рәсімдері эмитенттің соңғы қаржылық есептілігін немесе эмитенттің өзі берген немесе Қордың басқа тәсілмен алған басқа ақпаратын талдауға негізделеді.

Кредиттік тәуекелдің ең жоғарғы деңгейі, әдетте қаржы активтерінің теңгерімдік құнында таза зейнетақы активтері туралы есепте көрсетіледі. Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу мүмкіндігі әлеуетті кредиттік тәуекелді төмендету үшін айтартылған маңызы болмайды.

Есепті күнгі жағдай бойынша қаржы активтерінің теңгерімдік кредиттік тәуекелінің ең жоғарғы деңгейі былайша берілуі мүмкін:

	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан
Ақша қаражаты және оның баламалары	461,046,508	34,531,993
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек (қамтамасыз ету шегерілген)	3,077,319	-
Банктердегі салымдар	378,712,022	866,796,986
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы құралдары	4,694,496,253	3,045,700,805
Амортизациялық құны бойынша есепке алынатын қаржы құралдары	6,377,258,594	8,127,306,475
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	1,382,501,952	816,525,360
Дивидендтер бойынша дебиторлық берешек	877	-

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Схеманың бір контрагенті бар (2020 жылғы 31 желтоқсан: бір контрагент) – Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі және Америка Құрама Штаттарының Үкіметі, оған қатысты кредиттік тәуекелге бейімділік таза зейнетақы активтерінің 10%-ынан асады. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы контрагентке қатысты кредиттік тәуекелге бейімділік 7,041,513,411 мың теңге болады (2020 жылғы 31 желтоқсан: 5,648,399,429 мың теңге).

Қаржы активтері «Standard and Poor's» рейтингтік агенттігі немесе рейтингілері «Standard and Poor's» шәкіліне айырбасталған басқа агенттіктер берген ағымдағы кредиттік рейтингтерге сәйкес бағаланады. Ең жоғары мүмкін рейтинг – «AAA».

Схема борыштық бағалы қағаздар үшін аса бағалы қағаздың рейтингін, мемлекеттік бағалы қағаздар үшін төуелсіз рейтингтерді, сондай-ақ үлестік бағалы қағаздар мен депозиттер үшін эмитент рейтингін ашып көрсетеді. Екі немесе одан да көп рейтинг болған жағдайда халықаралық немесе ұлттық шәкіл бойынша ең жоғары рейтинг қолданылады.

«Біріншай Жинақтаушы Зейнетакы Коры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетакы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Козакстандық мың тенгеғемен)

Төмөнде берілген кестеде 2021 және 2020 жылдарданғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Схеманың менишіндеңгегі қаржы активтерінің кредиттік рейтингілері бойынша жайлы акпарат берілген:

	AAA	AA	<AA	BBB+	BBB	BBB-	<BBB-	Кредиттік рейтингін берілген жиыны
2021 жылғы 31 желтоқсан								
Ақша қаржаты жөнө оның баламалары	-	-	-	10,971,909	155,399,954	461,046,508	20,290,984	50,921,702
Банктердегі салымдар	-	-	-	-	178,324,137	66,847,576	61,475,945	72,064,364
Пайда наимесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	1,935,707,070	34,714,788	159,291,333	156,861,094	2,288,643,515	30,815,873	43,834,770	44,627,810
Амортизацияланған құны бойынша қаржы құралдары	360,674,638	-	13,554,416	53,069,767	4,365,816,585	758,651,994	431,933,100	393,558,094
Шегелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	56,865,203	65,113,951	452,138,113	221,403,294	223,780,792	71,110,929	38,524,141	253,565,529
Дивидендер бойынша дебиторлық берешек	-	-	-	-	-	-	-	1,382,501,952
								877
								877

	AAA	AA	<AA	A	BBB	BBB-	<BBB-	Кредиттік рейтингін берілген жиыны
2020 жылғы 31 желтоқсан								
Ақша қаржаты жөнө оның баламалары	-	-	-	-	9,266,487	34,531,993	16,981,792	60,780,272
Банктердегі салымдар	-	67,777,117	215,120,347	-	383,511,637	66,847,575	133,540,310	-
Пайда наимесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	944,803,720	-	29,224,061	3,582,374	1,730,001,209	150,556,655	157,829,076	29,706,710
Амортизацияланған құны бойынша қаржы құралдары	468,202,987	-	195,239,850	139,366,428	5,311,373,347	759,237,478	1,248,584,670	5,301,735
Шегелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	11,011,618	39,281,666	305,905,451	140,009,681	145,937,530	52,722,103	20,007,116	101,650,195
								816,525,360

«Біріншай Жинақтауыш Зейнетакы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетакы Схемасының активтері

2021 жылты 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Каржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Казақстандық мың тенге замене)

Әтімділік тауекелі

Әтімділік тауекелі – бұл Схеманың өз міндеттемелерін орындау мақсатында ақша қаражатын тартуда қызындықтарға үшырауы мүмкін тауекел.

Әтімділік тауекелі активтер мен міндеттемелерді өткөн міндеттемелердегі сыйкестеген кездесу түндайды. Қор Схеманың әтімділік тауекелін Инвестициялық декларацияның талаптары негізінде бағыттарды. Міндеттемелердің тусуіне қарай оларды орындауға қажетті қаржакаттың болуын бақылауды қамтамасыз ету мақсатында отырып міндеттемелердің өткөнде әтімділік тауекелін мониторингті жүзеге асырады.

Схеманың өзіне тән операциялық қызметі мен таза зейнетакы активтерінің құрылымына қарай әтімділік тауекелі мәрдымсыз. Төмендегі кестеде 2021 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелер күтілетін өткөнде берілген:

Каржы активтері	Талап етілгене					Өткөнде	ЖОҚ	Жыныс
	Дейн және 1 айдан кем	1 айдан 3 айға дейн	3 айдан 12 айға дейн	1 жылдан 5 жылға дейн	5 жылдан артық			
Ақша қаржакаты және оның баламалары	678,631,057	-	-	-	-	-	-	678,631,057
Банктердегі салындар	127,000,000	-	-	251,712,022	-	-	-	378,712,022
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	11,078,595	91,362,020	1,041,755,982	899,332,215	2,345,040,857	305,926,584	4,634,496,253	
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	127,841,408	115,277,508	332,898,325	2,420,551,047	3,380,690,306	-	6,377,258,594	
Шарталдік үйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	14,496,627	7,156,764	11,789,521	168,187,908	585,782,523	595,088,609	1,382,501,952	877
Дивидендер бойынша дебиторлық берешек	877	-	-	-	-	-	-	
Каржы активтерінің жынысы	959,048,564	213,796,292	1,386,443,828	3,739,783,192	6,311,513,686	901,015,193	13,511,600,755	
Каржы міндеттемелері								
Кредиторлық берешек	431,641,215	-	-	-	-	-	-	431,641,215
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	1,683,889	-	-	-	-	-	-	1,683,889
Зейнетакы толемдері бойынша алушылардың талаптары	1,731,085	-	-	-	-	-	-	1,731,085
Баста каржы міндеттемелері	16,418	-	-	-	-	-	-	16,418
Каржы міндеттемелерінің жынысы	435,072,607	-	-	-	-	-	-	435,072,607
Таза позиция	523,975,957	213,796,292	1,386,443,828	3,739,783,192	6,311,513,686	901,015,193	13,076,528,148	

«Бірінші Жинақтауыш Зейнетакы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетакы Схемасының активтері

2021 жылды 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Каржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Казақстандық мың тенге мен)

Темендегі кестеде 2020 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері күтілетін еттеу мерзімдері белгілінде берілген:

Каржы активтері	Талап етілгене			Өтөу мерзімі		
	Дейн және 1 айдан кем	1 айдан 3 айға дейн	3 айдан 12 айға дейн	1 жылдан 5 жылдан артық	жок	Жиыны
Акша қаржаты және оның баламалары	60,780,272	-	-	-	-	60,780,272
Банктердегі салымдар	484,158,146	130,926,818	-	251,712,022	-	866,796,986
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	158,752,562	911,725,532	154,301,030	198,112,342	1,297,998,225	324,811,114
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	122,201,643	76,409,801	492,765,066	2,735,224,722	4,700,705,243	-
Шегелдік үйшімдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	22,044,394	1,373,875	4,293,306	128,758,571	403,296,658	256,758,556
Каржы активтерінің жиыны	847,937,017	1,120,436,026	651,359,402	3,313,807,657	6,402,000,126	581,569,670
Каржы міндеттемелері						12,917,109,898
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	1,948,749	-	-	-	-	1,948,749
Зейнетакы төлемдері бойынша алушылардың талараптары	781,742	-	-	-	-	781,742
Басқа қаржы міндеттемелері	1,402	-	-	-	-	1,402
Каржы міндеттемелерінің жиыны	2,731,893	-	-	-	-	2,731,893
Таза позиция	845,205,124	1,120,436,026	651,359,402	3,313,807,657	6,402,000,126	581,569,670
						12,914,378,005

Кестеде бейнеленген сомалар есепті қунға жағдай бойынша қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің баланстық құнын көрсетеді және оларға елеусіз қалдыққа байланысты болашақ сыйақы сомалары қосылмайды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

17. Шартты міндеттемелер

Сақтандыру

Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметі нарығында сақтандыру шартын жасауда және сақтандыру жағдайларын реттеуде көрсетілетін қызметтердің сапасының едәуір көтерілуі, халыққа еркіті сақтандыру өнімдері тізбесінің кеңеюі, сақтандыру қызметтерінің тікелей сатылуының дамуы байқалады, алайда әлемнің басқа елдерінде кең таралған көптеген сақтандыру нысандары әзірге Қазақстанда болмай тұр. Бизнестің тоқтауынан орын алған Схеманың шығындарына немесе Схеманың қызметі немесе апат болуы нәтижесінде мүлікке немесе қоршаған ортаға залал келтіруге байланысты үшінші тұлғалардың алдында міндеттемелердің туындауына қатысты Қордың толық сақтандыру қорғауы жоқ. Қор Схеманың қызметіне қатысты сәйкесті сақтандыру өтемін алмайынша белгілі активтердің жоғалуы немесе зақымдалуы Схеманың қызметі мен қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс әсерін тигізу тәуекелі бар.

Операциялық орта

Қазақстан Республикасын қоса алғанда, дамушы елдердің нарықтары дамыған нарықтардың тәуекелдерінен басқа экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және заңнамалық тәуекелдерге бейім. Ресейде бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгеруі мүмкін, оларды еркін түсіндіру мүмкіндігі де бар. Қазақстан Республикасының болашақ даму бағыты көп жағдайда мемлекеттің заңдар мен нормативтік актілердің қабылдайтын салық және кредиттік-ақша саясатына, сондай-ақ елдегі саяси ахуалдың өзгеруіне байланысты болады.

2020 жыл басында әлемде жаңа коронавирус (COVID-19) өте жылдам тарала бастады, мұның салдарынан Бүкіләлемдік Денсаулық сақтау Ұйымы (БДҰ) 2020 жылдың наурыз айында пандемия басталды деп жариялады. COVID-19 таралуын тежеу үшін көптеген елдер қолданып отырған шаралар көптеген компаниялар үшін елеулі операциялық қыындықтар тудырып, әлемдік қаржы нарықтарына елеулі әсерін тигізуде.

Белгісіздікке орай салымшылар тарапынан қаржы секторының, сондай-ақ ішкі және сыртқы инвесторлардың тұрақтылығына деген сенімсіздік орын алды, бұл дамушы нарықтардан өтімділік пен капиталдың жылыстау тәуекелін көтеріп жіберді. Осыған орай қатарынан бірнеше стресс-фактор қысымына төтеп беру үшін қаржы институттарында жеткілікті резервтер болуы тиіс.

Енгізілген ТЖ түзімі мен карантин 2021 жылғы Жинақтаушы Зейнетақы Жүйесінің негізгі көрсеткіштеріне елеулі әсер етті. Карантин шаралары күшейтілген кезеңде Қордың өнірлік бөлімшелерінде жанаспайтын және/немесе қашықтағы жұмыс түзімі жүзеге асырылды, карантин шаралары бәсендетілген кезеңде жұзбе-жұз жұмыс түзімі қолданылды. Қор 2020 жылдың наурыз айынан бастап халықпен тікелей қарым-қатынас арқылы ақпараттық-насихаттау қызметін тоқтатып отыр, 2020 жылдың тамыз айынан бастап халықпен ақпараттық-насихаттау жұмысы онлайн түзімде жүргізіле бастады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

ТЖ түзімі мен карантин шектеулері үйім қызметіне әсер етті, бұл өз кезегінде зейнетақы жарналарын аударуға ықпал етіп отыр. Зейнетақы жарналары түсімінің көлемі үш факторға байланысты: төлеушілер саны, жыл ішінде жарна төлеу жиілігі, жарна төленетін табыс мөлшері. Сонымен, 2021 жылы белсенді салымшылар санының азайғаны байқалып отыр.

Қор басшылығы экономикалық ахуалдың бүгінгі өзгерістерін бақылап, таяу болашақта Қордың тұрақтылығын сақтап қалу үшін қажет деп санайтын шараларды қабылдайды.

18. Байланысқан тараптармен операциялар

Бақылау қатынастары

Қор мен ҚРҰБ арасында жасалған Схеманы сенімгерлік басқару бойынша қызмет туралы шарт негізінде Схеманы ҚРҰБ басқарады. 2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор ММЖК арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметіне тиесілі болды.

Байланысқан тараптармен операциялар

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдық, сондай-ақ 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Схеманың байланысқан тараптармен операциялары бойынша пайда немесе шығын туралы есепке енгізілген сома:

	ҚРҰБ	Қор	Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	Басқа байланысқан тараптар	Жиыны	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес жиыны
Таза зейнетақы активтері туралы есеп						
АКТИВТЕР						
Ақша қаражаты және оның баламалары	460,625,354	-	152,270,961	54,341,678	667,237,993	678,631,057
Банктердегі салымдар	127,000,000	-	-	-	127,000,000	378,712,022
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	1,146,262	-	1,848,983,261	293,066,111	2,143,195,634	4,694,496,253
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	-	-	3,256,913,291	1,659,300,791	4,916,214,082	6,377,258,594
МИНДЕТТЕМЕЛЕР						
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	-	1,683,889	-	-	1,683,889	1,683,889
Пайда және шығын туралы есеп	21,972,566	-	421,267,432	121,149,311	564,389,309	844,426,003
Дивидендтік кіріс	-	-	-	13,452,141	13,452,141	29,012,767
Комиссиялық шығыс	(25,927,907)	(15, 233,028)	-	-	(41,160,935)	(41,180,567)

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдық, сондай-ақ

2020 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Схеманың байланысқан тараптармен
операциялары бойынша пайда немесе шығын туралы есепке енгізілген сома:

КРУБ	Қор	Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	Басқа байланысқан тараптар	Жиыны	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес жиыны
Таза зейнетақы активтері туралы есеп					
АКТИВТЕР					
Ақша қаражаты және оның баламалары					
60,780,272	-	-	-	60,780,272	60,780,272
Банктердегі салымдар	332,187,500	-	-	332,187,500	866,796,986
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері					
81,648,210	-	1,629,070,383	149,289,046	1,860,007,639	3,045,700,805
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері					
-	-	4,019,329,046	1,821,665,448	5,840,994,494	8,127,306,475
МІНДЕТТЕМЕЛЕР					
Комиссия бойынша кредиторлық берешек					
-	1,948,749	-	-	1,948,749	1,948,749
Пайда және шығын туралы есеп					
49,122,087	-	379,240,775	184,157,535	612,520,397	806,227,203
Дивидендтік кіріс					
-	-	-	8,070,629	8,070,629	25,449,324
Комиссиялық шығыс					
-	(42,656,240)	-	-	(42,656,240)	(42,656,240)

Басқа байланысқан тараптар, негізінен, Қазақстан Республикасы Үкіметінің меншігіндегі немесе бақылауындағы компаниялардан тұрады.

19. Қаржы құралдарының әділ құны

ҚЕС-ке сәйкес әділ құн бағалау күніне нарық қатысушыларының арасындағы қарапайым мәмілелер аясында активті сату кезінде алынған немесе міндеттемелерді беру кезінде төленген баға есебімен анықталады.

Тұрақты негізде әділ құны бойынша есептелетін Схеманың қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны.

Схеманың кейбір қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері әр есепті кезеңінің соңына әділ құн бойынша есептеледі. Төмендегі кестеде қаржы активтерінің әділ құнын анықтауға қатысты ақпарат көлтірілген.

«Бірінчай Жинақтаушы Зейнетакы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетакы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Казақстандық мың теңгемен)

Әділ құның бағалау иерархиясы

Схема көрсетілген бағаны құры кезінде деректердің маңыздылығын ескеретін әділ құнының келесідей иерархиясын пайдалану арқылы әділ құның бағалайды.

- 1-денгей: үқсас қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы (түзетілмеген) баға белгілеудер.
- 2-денгей: жанама (яғни баға белгілеуден туындаған деректер) немесе тікелей (яғни баға белгілеудері) қолжетімді 1-денгейге қатысты баға белгілеудерінен бөлек деректер. Бұл санатқа барлық пайдаланылатын деректері тікелей немесе жанама түрде бақыланатын шығыс деректерге негізделетін, бағалаудың белсенді немесе басқа әдістері ретінде қарастырылмайтын нарықтағы үқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеудерін, үқсас құралдар үшін белсенді нарықта нарықтық баға белгілеудерін пайдалану арқылы бағаланатын құралдар кіреді.
- 3-денгей: қолжетімсіз деректер. Бұл санатқа бақыланатын шығыс деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалану арқылы бағаланатын құралдар кіреді, бұл ретте мұндай бақыланбайтын деректер құрал бағасына елеулі ықпал етеді. Бұл санатқа үқсас құралдар үшін баға белгілеудері негізінде бағаланатын құралдар кіреді, оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін маңызды бақыланбайтын түзетулер немесе пайымдауларды пайдалану талап етіледі.

Бағалау қағидасына сәйкес бағалаушылар жүргізген бағалардың қорытындылары бойынша анықталған, сол қаржы құралдарының соңғы әділ құны бойынша белгіленеді, бағалаушылар жүргізген бағалау қорытындылары бойынша қаржы құралдарының баланстық құралы 2020 жылғы 1 қазандағы және 1 қарашадағы жағдай бойынша жүргізілген және олардың қорытындылары бойынша тиісінше 2021 жылғы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша көрсетілген. Көрсетілген бағалауды ҚРҰБ жұмылдырған тәуелсіз бағалаушылар және Схема өз бетінше жүргізді, және қорытындыларын толығымен ҚРҰБ және Схема қабылдаған болатын және пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша активтердің баланстық құнында көрсетілген.

Бұдан әрі кестеде әділ құнының иерархия деңгейінің бөлігінде 2021 жылғы 31 желтоқсандағы және 2020 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің талдамасы көлтірілген.

	Әділ құны		Әділ құнының иерархиясы	Бағалау әдісі және негізгі толықтырулар
	2021 жылғы 31 желтоқсан	2020 жылғы 31 желтоқсан		
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес қаржы активтері	3,540,499,052	2,974,323,394	1-денгей	Белсенді нарықтағы баға белгілеудері
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес қаржы активтері	1,086,994,244	-	1-денгей	Белсенді емес нарықтағы баға белгілеудері
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес қаржы активтері	67,002,957	71,377,411	1-денгей	Дисконттальған ақша ағындары

«Біріншай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерін зейнетақы Схемасының активтерін сенімді басқару бойынша қызмет туралы шарт құқығында ҚРҰБ жұмылдырылған бағалаушылар белгіледі.

КЕС-ке сәйкес шетелдік үйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер жалпы сомамен көрсетіледі, осыған орай Схемада әр қаржы құралы бөлігінде талдау жоқ.

2021 және 2020 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде 1 және 2-денгейлер арасында қаржы құралдарын қайта жіктеу жүргізілген жоқ.

Тұрақты негізде әділ құны бойынша есептелмейтін қаржы активтерінің және қаржы міндеттемелерінің әділ құны (бірақ әділ құнын міндетті ашу арқылы)

Төмендегі кестеде жан-жақты сипатталған жағдайларды қоспағанда, Қор басшылығының пікірі бойынша қаржылық есептілікті көрсетілген Схеманың қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны шамамен оның әділ құнына тең.

	2021 жылғы 31 желтоқсан		2020 жылғы 31 желтоқсан	
	Баланстық құн	Әділ құн	Баланстық құн	Әділ құн
Банктердегі салындар	378,712,022	344,790,899	866,796,986	796,025,206
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	6,377,258,594	6,035,522,000	8,127,306,475	7,965,107,064

3-денгейдегі қаржы құралдарының әділ құнының өзгеруі

	Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	
	2021 жыл	2020 жыл
Жыл басында	71,377,411	71,458,050
Пайда немесе шығын құрамында танылған таза шығын жиыны	(3,774,454)	(80,639)
Жыл соңында	67,602,957	71,377,411

Жыл ішінде таза пайдаға енгізілген әділ құнның өзгеруі жай және артықшылықты акцияларға, депозитарлық қолхаттарға, купондық облигацияларға және үйымдастырылған нарықта белгіленбейтін ноттарға жатады.

«Біріңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

**2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (Жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)**

20. Есепті кезеңнен кейінгі оқиғалар

Комиссиялық сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруі

ҚРҰБ Басқармасы 2021 жылғы 20 желтоқсандағы №114 «2022 жылға Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің комиссиялық сыйақысының шамасын белгілеу туралы» қаулы шығарды. Сол қаулыға сәйкес 2022 жылдың 1 қаңтарынан бастап Схема инвестициялық кіріс сомасынан 1,8% (2021 жыл – 2.0%) мөлшерінде ҚРҰБ комиссиялық сыйақысын төлейді.

2022 жылдың қаңтар айындағы Қазақстан Республикасындағы оқиғалар

2022 жылдың қаңтар айының басында Қазақстанда жаппай наразылық болып, ол тәртіпсіздікке ұласты. 5 қаңтарда Қазақстан Республикасының аумағында төменше жағдай түзімі енгізіліп, ол 19 қаңтарға дейін жалғасты. Жаппай наразылық кезеңінде Қазақстанның, бүкіл аумағында интернетке рұқсат шектеліп, банктердің жұмысы тоқтатылды, қор биржасында операциялар, тауар биржаларында сауда-саттық жүргізілмеді, әуе қатынасы тоқтатылды, белімшелер арасында байланыстың болмауына және есеп айырысудың мүмкін болмауына байланысты бизнес жұмысы бұзылды. 15 қаңтарға қарай Қазақстан Республикасындағы жағдай тұрақтанып, билік органдарының бақылауына өтті. Үкімет саяси және әлеуметтік-экономикалық жағдайды тұрақтандыруға бет алды.

Қазақстан Республикасында базалық мөлшерлеменің өзгеруі

2022 жылдың ақпан айында сыртқы геосаяси жағдайға орай негізгі шетелдік валюталарға қатысты теңге елеулі түрде құнсызданды. Қазақстанның экономикаға сыртқы факторлардың теріс ықпалын төмендету мақсатында Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі («ҚРҰБ») базалық мөлшерлемені +/- 1.0 т. дәлізімен жылына 10.25%-дан 13.5%-ға дейін көтерді, сондай-ақ шетелдік валюталарға қатысты теңгені айырбастау бағамын қолдау үшін валюта нарығында интервенция жүзеге асырылды. Алайда, геосаяси тәуекелдердің келешек өзгерістеріне және олардың Қазақстан экономикасына қатысты белгісіздік бар.

Схема басшылығы экономикалық және саяси жағдайдың ағымдағы өзгерістерін қадағалап, өзі жақын келешекте Схема бизнесінің тұрақтылығын ұстап тұру мен дамыту үшін қажет деп санайтын шаралар қолданады. Алайда, орын алған оқиғалардың салдары мен оларға байланысты келешек өзгерістер Схема қызметіне елеулі әсер етуі мүмкін.